

Indische familienetwerken II.

Mixties burgers, Mardijkers en compagniesdienaren.

De aan elkaar geparenteerde Bataviase families Bouman, Greving, Jonkwaart en Steufhaas met hun verwanten

door Drs. R.G. de Neve.

Smeltkroes Batavia:

Gedurende de V.O.C.-tijd vormde de bevolking van Batavia¹⁾ etnisch en religieus gezien een bont gezelschap. Het straatbeeld werd bepaald door Europeanen, mixtiezen (ook aangeduid als mestiezen van het Portugese Mestiços) en Aziaten. Minstens zo belangrijk was de scheidslijn tussen christenen (Europeanen, mestiezen, gekerstende Aziaten) en de niet gedoopte Aziaten (mohammedanen en boedhisten). De Aziaten waren voornamelijk afkomstig uit Voor-Indië, Birma, de Maleis-Indonesische archipel en China en hadden zich in Batavia gevestigd als migrant of waren daar door de V.O.C. als slaaf naar toe gebracht. Binnen de Bataviase stadsmuren woonden dan ook zowel vrije, als onvrije Aziaten.

Per ultimo december 1679 bevonden zich te Batavia en zijn 'voorsteden en cingels' 31.554 personen, waarvan 15.995 lijfeigenen, ofwel 50,7% (!) van de Bataviase bevolking. Het onderstaande overzicht geeft de aantallen en percentages voor alle aanwezige bevolkingscategorieën.

Categorie	Aantal (inclusief kinderen)	Percentage van totale Bataviase bevolking
Nederlanders	2.135	6,8%
Mixtiezen	619	2,0%
Mardijkers	6.204	17,7%
Chinezen	3.006	9,5%
Vrije ongedoopte Aziaten ^{*)}	3.594	11,4%
Totaal (exclusief slaven)	15.558	49,3%
Slaven	15.995	50,7%
Totaal (inclusief slaven)	31.554	100,0%

^{*)} Moren (inwoners van Coromandel en Malabar), Javanen, Baleiers en Maleiers.

De slaven waren verdeeld in compagnies-slaven, gehuisvest in het slavenkwartier en het ambachtskwartier, en huisslaven. De V.O.C. zette zijn slaven in als koelies bij de aanleg van kanalen en wegen en bij de bouw van schepen, pakhuizen en kantoren of stelde hen te werk als knechten in pakhuizen, kantoren en hospitalen of als (leerling-)handwerkslieden in de werkplaatsen van het ambachtskwartier. De ambachtsslaven woonden niet in het slavenkwartier maar in het ambachtskwartier, leerden een ambacht en ontvingen een bescheiden loon wanneer zij hun vak beheersten. Huisslaven werden gehouden door zowel compagniesdienaren, als Europese en mestieze burgers, Mardijkers (vrijgelaten slaven, die tot het Christendom bekeerd waren) en Chinezen. Met name in de huishoudens van de V.O.C.-elite en de rijke burgers was er voor alles wel een slaaf beschikbaar. Hun stadswoningen en landhuizen werden bevolkt door een leger pajongdragers, muzikanten, danseressen, lijfknechten, grassnijders, scheerders, lampaanstekers, huisjongens, passargangers, bewakers, koks, klee- en

schoenmakers, timmerlieden, metselaars, koetsiers, tuinlieden, stalknechten, baboe's, lijfmeiden, theeschenkers, naaisters, weefsters, borduursters, kantwerksters en wasmeiden. Het slavenbestaan was vaak uitzichtloos en werd niet zelden beheerst door hardvochtige meesters of meesteressen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat velen van de ongelukkigen het leven niet meer zagen zitten. Eén van hen, Frans van Bengalen, slaaf van de Mardijker Domingo de Silva, verhing zichzelf, afgesneden van zijn geboortegrond en familie, in alle eenzaamheid in september 1679 buiten de Rotterdamse Poort 'aen een limoenboom'²⁾.

De Chinezen vormden een aparte subgroep. Volgens De Haan blonken zij meer dan de Nederlanders uit in 'ijver, soberheid, werkkraft, ondernemingsgeest, aangeboren zin voor vrede, orde, gehoorzaamheid aan ouders en overheid'. Zij waren zeer ondernemend in de rond Batavia bloeiende suikercultuur³⁾. Tot de Chinezenopstand en -moord in oktober 1740 woonden zij verspreid door de stad, waar omstreeks 1720 naar het schijnt alle winkels en de meeste herbergen in Chinese handen waren. Vanaf 1741 was het de Chinezen echter niet langer toegestaan in de stad te wonen en kregen zij het westelijk kwartier van de Zuider-Voorstad als woonplaats toegewezen. Daarna volgde een geleidelijk herstel van de Chinese gemeenschap, zodat Batavia in 1770 weer 'vrij goede' Chinese toko's telde⁴⁾.

Het aandeel van de slaven en Mardijkers samen (22.199) bedroeg ruim 70% en dat van de Nederlanders en de mestiezen (2.754) een kleine 9%. Opvallend is het zeer kleine aantal mestiezen, die slechts 2% van de bevolking uitmaakten. Dit geringe percentage illustreert misschien dat de meeste door Europeanen bij inlandse (vrije of onvrije) vrouwen verwekte kinderen niet werden geadopteerd, waardoor zij één werden met de inlanders. Een andere mogelijke verklaring is dat het onderscheid tussen Mardijkers en mestiezen vaak moeilijk te trekken was. In sociaal opzicht stonden zij in veel gevallen op hetzelfde (bescheiden) maatschappelijke niveau en qua huidskleur was het soms moeilijk de verschillen tussen Mardijker of mesties altijd even goed te zien. Bovendien beleden beide groepen het Christendom en spraken zij dezelfde taal (aanvankelijk het Portugees, later het Maleis).

Duidelijk is dat de Bataviase bevolking bestond uit een groot aantal in sociaal-cultureel opzicht naast elkaar levende groepen en dat meer dan tweederde van hen slaaf of ex-slaaf was. Net als in andere samenlevingen was er echter ook in Batavia sociaal, economisch en sexueel verkeer tussen de verschillende, elkaar cultureel beïnvloedende bevolkingscategorieën. Dit artikel richt zich met name op de resultaten van hun onderlinge sexuele relaties. Vermenging vond vooral plaats binnen de lagere klassen. Compagniesdienaren met een bescheiden positie (soldaten, pakhuisknechten, krankbezoekers, soldaten aan de pen, voorlezers, ambachtsgezellen, e.d.), Europese vrijburgers, mestiezen met een Europese familienaam (met dank aan hun adoptievader) en inlandse Christenen trouwden veelvuldig onder elkaar. Belangrijke bindmiddelen waren hun gemeenschappelijke godsdienst, de min of meer gelijke en moeilijke materiële omstandigheden waaronder zij moesten leven, dezelfde beroepen die het gros van hen uitoefenden, de achterstelling waar velen van hen mee te maken kregen en hun gemeenschappelijke taal. Desondanks slaagden zij er niet zelden in, vaak geholpen door een "goed" huwelijk, hun maatschappelijke positie te verbeteren. In het navolgende wordt nader ingegaan op het onderscheid tussen Europeanen, mestiezen en Mardijkers, waarna kennis wordt gemaakt met een familienetwerk waarin deze groepen elkaar vonden en bovendien ruimte was voor sociale stijging.

Europese en 'mixtiese' burgers:

Het Europese segment van de Bataviase samenleving werd gevormd door compagniesdienaren en vrijburgers. Batavia was het bestuurlijk centrum van de V.O.C. in Azië. Hier zetelde de top van het Aziatische handelsbedrijf en waren de belangrijkste kantoren en pakhuizen van de Compagnie gevestigd. De hoogste compagniesdienaar was de gouverneur-generaal, die samen met de raden van Nederlandsch-Indië het opperbestuur uitoefende. Tot de V.O.C.-top behoorden ook de leden van de Hoge Raad van Justitie. Een trede lager - maar nog altijd tot de koloniale bovenlaag behorend - stonden de opperkooplieden, kooplieden en onderkooplieden⁵⁾ en verder de chefs en officieren van de zeemacht en de militie, de predikanten en de opperchirurgijns. Daar beneden stond de grote massa van het compagniespersoneel: boekhouders, assistenten en soldaten aan de pen, samen het lagere administratieve personeel vormend, chirurgijns, schoolmeesters, ziekentroosters, krankbezoekers, onderoffieren, ambachtslieden en helemaal onder aan de sociale ladder de korporaals en soldaten. V.O.C.-dienaren die na het beëindigen van hun dienstverband in burgerij waren gesteld en toestemming hadden gekregen zich metterwoon in Azië te vestigen, vormden de groep vrijburgers, of kortweg burgers. Hun positie was niet gemakkelijk, aangezien zij vrij beperkt waren in de mogelijkheden om in hun

levensonderhoud te voorzien. Zo was het hen slechts toegestaan in 'rijst, alderlijke provisie en de snuijsterije' te handelen⁶). Naast koopman of winkelier verdienden de Europese burgers met wisselend succes ook hun brood als bijvoorbeeld bakker, meubelmaker, klee- of schoenmaker, goud- en zilversmid, kopersmid, diamantzetter of -slijper (juwelier), rijtuig- en wagenverhuurder, logementhouder en schoolmeester⁷). Onder hen waren er ook die, toen de omgeving van Batavia veiliger werd geacht, stukken grond buiten de ommuring van de stad bemachtigden. De gronduitgiften waren gratis onder voorwaarde dat de nieuwe eigenaren het land in cultuur zouden brengen. Meestal deden zij dat niet zelf, maar verhuurden zij de grond aan Chinezen die er suikerriet op verbouwden. Er waren echter ook Europese burgers die minder goed slaagden. Als gevolg daarvan ontwikkelde zich een klasse van arme Europeanen, waarvan in 1670 werd geschreven dat zij leefden 'als de zwarten, moete al het werk, ja tot het uijtdragen van hun vuiligheijt [toe], dat [zelfs] voor dese zwarte natie een schande is, selfs doen en sich sonder slaven behelpen'. Niet alleen burgers trof dit lot, ook ongetrouwde compagniesdienaren in de rang van assistent, boekhouder en zelfs onderkoopman leefden vanwege hun lage loon soms 'soo kaal dat de meeste pertije niet een goed kleed aen het lijf konnen krijgen'⁸).

In dezelfde omstandigheden als de verarmde burgers verkeerden ook vele mestiezen, wat vooral werd veroorzaakt doordat zij werden achtergesteld bij de volbloed-Europeanen. Ontstaan en groei van de mestiezenpopulatie was mogelijk door het permanente tekort aan Europese vrouwen in Azië, de logischerwijs niet uit te roeien sexuele behoefte en drang tot gezinsvorming van de compagniesdienaren en de ruime beschikbaarheid van Aziatische vrouwen. Illustratief voor het tekort aan Europese dames was de uitspraak van de omstreeks 1770 in Batavia verblijvende, Engelse ontdekkingsreiziger James Cook, dat zich daar toen nog geen twintig vrouwen van zuiver ras bevonden⁹). Georganiseerde pogingen gedurende vooral de eerste helft van de zeventiende eeuw om op grotere schaal Europese vrouwen in Indië te "importeren" waren op niets uitgelopen. Het vrouwentekort en het verbod voor Christenen te trouwen met een niet-Christen leidden tot een sterke toename van het concubinaat, hoewel het officieel voor mannen en vrouwen al sinds de tijd van Coen verboden was ongehuwd samen te leven. Onder compagniesdienaren en vrijburgers werd het echter al vrij snel een normaal en geaccepteerd gebruik in concubinaat te leven met een vrije Aziatische vrouw of sexuele contacten te hebben met slavinnen. De kinderen uit deze relaties werden in het voor hen gunstigste geval door hun verwekker of een andere Europeaan geadopteerd, waardoor werd voorkomen dat zij opgingen in de inheemse bevolking. Bij de meesten van hen, vooral wanneer het soldatenkinderen betrof, gebeurde dat echter niet, met als gevolg dat de huidige Indonesische bevolking meer personen met gemengd Europees-Aziatische bloed telt dan men misschien in eerste instantie zou denken.

Vanaf 1676 gold de regel dat de compagnie zo min mogelijk mestiezen in dienst nam, in 1718 gevolgd door een algemeen verbod. In de praktijk was de V.O.C. door het tekort aan Europeanen in Azië gedwongen toch mestiezen in dienst te nemen, zij het alleen in de laagste functies. Daarbij werd van hen wel geëist dat zij Nederlands konden spreken en schrijven. Een extra drempel werd ingebouwd door de bepaling dat hogere functies alleen mochten worden bezet door in Europa opgevoede personen. De achterstelling van de mestiezen bleek verder uit de bepaling dat mestieze vrouwen en hun kinderen hun repatrierende echtgenoot en vader niet mochten volgen. Dit verbod zal vermoedelijk voornamelijk zijn bedoeld speciaal de brede massa van lagere compagniesdienaren - in leidende V.O.C.-kringen algemeen beschouwd als 'vagebonden ende het schuym van het vaderlandt'¹⁰) - te treffen en hen er op die manier van te weerhouden na afloop van hun dienstverband naar Europa terug te keren. In 1639 werd het dergelijke echtgenoten en vaders zelfs verboden om zelf te repatriëren wanneer zijn Aziatische of mestieze vrouw en hun kinderen nog leefden. Het verbod om te repatriëren werd in 1716 van toepassing verklaard op alle mannen met gemengdbloedige kinderen. De achterstelling van de gemengbloedigen was overigens niet zo vreemd, aangezien ook creolen (in Azië geboren volbloed-Europeanen) niet automatisch op één lijn stonden met in Europa geboren. Zo werd de in Azië geboren Europeaan Mr. Cornelis Chasteleijn (1713-1787), vroedschap en president-burgemeester te Leiden en via vaders- en moederszijde kleinzoon van respectievelijk een raad-ordinair en een gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, pas na een verzoek daartoe door de Staten van Holland gelijkgesteld met een 'geboren Hollander'¹¹).

Het was echter ook niet ongewoon dat mestiezen vanuit de laagste posities uiteindelijk toch wisten door te dringen tot de hogere echelons van de V.O.C.-hiërarchie. Zo bracht Martinus Storm (1698-1746), zoon van een inlandse vrouw en geadopteerd door Salomon Storm het van ordinair klerk tot gouverneur van Ternate. Daarbij zal natuurlijk geholpen hebben dat zijn schoonvader Jacob Willem Dubbeldekop raad-extraordinair van Nederlandsch Indië en zijn vader gouverneur van Banda was.

Halfbloeden die niet in V.O.C.-dienst traden of na enige tijd ontslag kregen, werden gerekend tot de 'mixtiese' burgerij en oefenden doorgaans dezelfde beroepen uit als de Europese burgers. Naast de velen onder hen die zich maar met moeite een menswaardig bestaan konden verschaffen, waren er ook 'geslaagde' mestieze families, zoals de Teisseires. De Indische stamvader Guillaume Teisseire, afkomstig uit Castres in de Languedoc, was aanvankelijk chirurgijn in dienst van de V.O.C. en verkreeg na afloop van zijn dienstverband te Batavia burgervrijdom. Bij zijn Siamese huishoudster die hij later trouwde en liet dopen als Helena Damsi, had hij onder andere een zoon Andries ($\pm 1746-1800$), die het beroep van broodbakker uitoefende. Zijn meer dan gemiddelde maatschappelijke status bleek uit functies als diaken en ouderling van de Nederduits-gereformeerde gemeente, heemraad en vooral ook die van dirigerend lid van het gewichtige Bataviaasch Genootschap der Kunsten en Wetenschappen. Verder was hij eigenaar van een groot aantal particuliere landen in de omgeving van Batavia waarop suiker werd geproduceerd. De waarde van zijn nalatenschap bedroeg ruim 250.000 rijksdaalders, waar tegenover echter wel een schuld stond van bijna 200.000 rijksdaalders. Zijn zoon Guillaume Elie Teisseire (1769-1845), was eveneens grondeigenaar en vervulde vele stedelijke functies, waaronder die van schepen. Daarnaast was hij ordinaris lid van het Bataviaasch Genootschap der Kunsten en Wetenschappen. Onder Daendels was hij achtereenvolgens prefect (landdrost) van de Jacatrase en Preanger Bovenlanden, landdrost van de Jacatrase en Cheribonse Preanger Regentschappen en landdrost van de Bataviase Ommelanden¹²).

Mardijkers of 'inlandse' burgers:

Een opvallende groep Aziaten werd gevormd door de Mardijkers. Het woord Mardijker was ontleend aan Maharddhika, dat in het sanskriet 'grootmachtig' betekende. In de Maleis-Indonesische archipel evolueerde de betekenis van dat woord in de loop van de tijd tot die van vrij man (mardeka betekende in het Maleis vrij of vrijgelaten). Mardijkers waren dan ook vrije volbloed Aziaten, die bovendien - eveneens vrij bepalend voor hun positie - lidmaat waren van de Nederduits-gereformeerde gemeente. Zij spraken verbasterd Portugees, droegen Portugees of Hollandse namen en vertoonden zich, overeenkomstig een door de Kerkorde van 1643 opgelegde verplichting, in Europese kledij op straat. Daarbij hoorde, opvallend genoeg, ook een hoed met veren. Verder droegen zij, als zij geld genoeg hadden, kousen en schoenen. Waren zij echter te arm, dan gingen zij blootsvoet over straat. Voor de meeste Europeanen was vooral de combinatie hoed-blote voeten erg chockerend en nauwelijks te verteren. Het in hun ogen parmantige geparadeer van de Mardijkers wekte hun spotlust op en de voor hen toch al inferieure Aziaten werden door sommigen dan ook vergeleken met een 'quaksalvers aap, die met zijn beste pakje opgeschikt is'¹³).

Het stricte onderscheid tussen mestiezen en Mardijkers dat de V.O.C. bij het samenstellen van bevolkingsoverzichten maakte, werd ook weerspiegeld in notariële acten, waarin sprake was van 'inlandse' (lees Mardijker), danwel 'mixtiese' burgers¹⁴). Vanwege hun in het oog springende donkere huidskleur werden de Mardijkers in het compagniesjargon ook wel aangeduid als 'zwarten' of 'zwarte Portugezen'. De mardijkerbevolking bestond aanvankelijk uitsluitend uit vrijgelaten christenslaven met hun directe afstammelingen, die hun wortels hadden in de gebieden 'om de West': Malabar, Coromandel, Bengalen, Arakan (de kuststreek van Birma) en Malakka. Dankzij de missiedrang van de Portugezen was de inheemse bevolking in die gebieden reeds in de vijftiende eeuw en dus lang voor de komst van de V.O.C. gekerstend. De bekeerlingen ontvingen Portugees voornamen in combinatie met familienamen die waren ontleend aan hun doopvader, zoals Alvis, Da Costa, De la Cruz, Dias, Domingos, Gomes, De Lima, Perreira, Rodrigo, Rosario, Da Silva en Soares. In de strijd tegen de V.O.C. zetten de Portugezen hen in als soldaten¹⁵). Door de militaire successen van de Compagnie raakten velen van hen in krijgsgevangenschap, waarna zij als slaaf naar Batavia werden vervoerd. Overigens waren niet alle slaven krijgsgevangenen, maar kocht de V.O.C. een deel van zijn slaven op de slavenmarkten van Voor-Indië. Daarnaast nam de mardijkerbevolking in toenemende mate ook vrijgelaten slaven op met een totaal andere sociaal-culturele achtergrond, die afkomstig waren van Malakka, Celebes (Makassar), Ternate, Ambon, Banda, Bali, Soemba, Soembawa, Flores en Timor¹⁶). De oorspronkelijke mardijkercultuur onderging daardoor grote verandering en raakte nog verder op drift toen de V.O.C. de aanvoer van slaven uit Voor-Indië en Birma omstreeks 1660-1670 staakte. De oude mardijergemeenschap ging zowel demografisch als cultureel geleidelijk op in de breed samengestelde groep inlandse christenen en verloor daarmee in de loop van de achttiende eeuw haar "status aparte"¹⁷). Desondanks kon het Portugees zijn rol van lingua franca voorlopig behouden omdat een deel van de

slaven uit de Maleis-Indonesische archipel nog door de Portugezen tot het christendom was gebracht. Het ging met name om groepen slaven uit Malakka, Ambon, Ternate, Flores en Timor. Toch raakte onder de christeninlanders het Maleis geleidelijk aan steeds meer in zwang. Dat hing niet alleen samen met de teloorgang van de oorspronkelijke mardijkercultuur, maar ook met het feit dat het Maleis zich in de Maleis-Indonesische archipel al lang voor de aanwezigheid van de V.O.C. tot voertaal van de inter-Aziatische handel had ontwikkeld. Dat was vooral te danken aan de gunstige ligging van Malakka op het kruispunt van de handelsroutes tussen het westen (Europa, Arabische wereld, Zuid-Azië) en het oosten (Zuid-Oost-Azië, China, Japan, Formosa). De V.O.C. kreeg bij haar komst in Azië dus niet alleen te maken met Portugeestalige christelijke (lees: rooms-katholieke) Aziaten, maar ook met Maleissprekende, niet-gekerstende personen, afkomstig uit gebieden die waren opgenomen in het inter-Aziatische handelsnetwerk. Illustratief voor de opmars van het Maleis was het feit dat in 1669 Ambonese en Bandanese christenen te Batavia vroegen of het avondmaal ook in die taal kon worden bediend omdat velen onder hen het Portugees niet machtig waren¹⁸). De verdringing van het Portugees door het Maleis bleek een trend die niet viel tegen te houden. De Engelse ontdekkingsreiziger James Cook merkte tijdens zijn al eerder vermelde verblijf in Batavia dan ook op dat de Bataviase 'Portugezen' veel meer Maleis spraken dan Portugees. In het begin van de negentiende eeuw was het Portugees goeddeels van het toneel verdwenen, wat mag worden afgeleid uit het feit dat in 1807 geen van de Bataviase notarissen de taal nog machtig was. Hun cliëntèle kon kennelijk heel goed uit de voeten met het Nederlands en het Maleis¹⁹).

Onder V.O.C.-gezag gekomen, moesten de Portugese bekeerlingen het papisme verruilen voor de gereformeerde variant van het christendom. Dat ging in de meeste gevallen gepaard met het aannemen van een Hollands klinkende naam. Anderen bleven echter hun Portugese naam trouw. In de V.O.C.-boeken komen we vertegenwoordigers van deze laatste groep zo nu en dan tegen. Zo zijn bijvoorbeeld in de generale landmonsterrol van 1772 ingeschreven de inlandse krankbezoekers Paulus en Arnoldus Diederik Dias uit Amboina en Johan de Rosaero (= Rosario) uit Batavia, de voorlezer Bernhardus de Zilva (= da Silva) uit Batavia, de knecht in de compagnies' boekbinderij Isaac Domingo uit Batavia en de zadelmaker in de compagnies' paardenstal Abraham Domingos uit Batavia. Genoemde compagniesdienaren deden dus allen in lage functies dienst te Batavia²⁰). Overigens was de V.O.C. er in tegenstelling tot de Portugezen niet op uit in Azië zending te bedrijven. De zorg van Heren XVII in Holland gold in de eerste plaats het compagniespersoneel en de factorijen²¹). Bekeringsactiviteiten onder Aziaten die in de handelsvestigingen verbleven, waren dan ook vooral bedoeld de rooms-katholiek gedoopten onder hen alsnog de weg naar de "ware religie" te wijzen²²). Wel verplichtte de Compagnie christelijke slavenhouders hun heidense slaven (en hun kinderen) voor het christendom te winnen, wat dan ook regelmatig gebeurde. Bovendien mochten niet-christenen geen christelijke slaven houden en was het hen evenmin toegestaan de bekering van hun heidense slaven te belemmeren. Daarnaast waren de Compagniesdienaren die met een inlandse (vrij of slavijn) wilde trouwen, verplicht hun bruid voor de huwelijksvoltrekking vrij te maken (indien slavijn) en te laten dopen.

Na hun (protestantse) doop droegen vrije en onvrije Aziaten voortaan een Hollandse naam, die doorgaans verwees naar hun doopvader. Een Frans van Malabar die als doopgetuige Reinier Carelsz had, ging na zijn doop als Frans Carelsz door het leven. Was hij getrouwd met Willemijntje van Makasser, dan heette zij na de doop Willemijntje Frans. De doop- en trouwboeken van de Portugese gemeente staan dan ook vol met oer-Hollandse familienamen als Abrahamsz, Augustijnsz, Claasz, Davidsz, Fransz, Gerritsz, Isaaksz, Jacobsz, Jansz, Michielsz en Pietersz (deze namen ook voorkomend zonder een z op het eind). Toch scholen achter deze patroniemen volbloed Aziaten. Dat was bijvoorbeeld ook het geval met de vrije man Titus Michielsz, die als slaaf te Batavia op 2 juli 1694 werd gedoopt. Zijn nieuwe naam - voor de doop heette hij Titus van Bengalen - dankte hij aan zijn doopvader Pieter Michielsz, ongetwijfeld een Mardijker. Zijn doopmoeder was Monica van Bengalen, een ongedoopte, vrije of onvrije, Aziatische vrouw. Titus Michielsz verkreeg later zijn vrijheid, trouwde en werd vader. De geschiedenis van zijn nakomelingen levert een succesverhaal op, dat zijn weerga in de historie van de archipel niet kent. Zijn achterachterkleinzoon Augustijn Michiels (1769-1833) groeide namelijk door erfenis en koop uit tot de met zilveren munten rondstrooiende eigenaar van een groot aantal rond Batavia gelegen particuliere landen, die wat oppervlakte betreft ongeveer een kwart van de residentie Batavia uitmaakten. Door zijn tijdgenoten werd Augustijn Michiels dan ook gezien als de rijkste grondbezitter op Java. Zijn uitgestrekte bezittingen, na zijn dood in handen gebleven van zijn nageslacht, stonden in de negentiende en twintigste

eeuw bekend als de Michiels-Arnoldlanden. In 1848 hadden deze landen een verpondingswaarde van maar liefst 2,14 miljoen gulden en een oppervlakte van ruim 136.000 ha, waarmee zij gezamenlijk bijna even groot waren als de provincie Utrecht. In 1897 werden de landen ondergebracht in een naamloze vennootschap met een aanvangskapitaal van vier miljoen gulden. In de periode 1887-1936 maakte de Maatschappij tot exploitatie van rijstlanden op Java "Michiels-Arnold" N.V. jaarlijks een winst van 343.000 gulden²³). Het zal duidelijk zijn dat het verhaal van de familie Michiels tot de uitzonderingen behoorde.

De Bataviase Mardijkers woonden aanvankelijk merendeels in de Westzijde, maar concentreerden zich vanaf omstreeks 1663 vooral in de toen aangelegde Ooster-Voorstad (Verburchsgracht, Jan Wijnandtsgracht, De Meijgracht, Speelmansgracht) buiten de Rotterdamse Poort. Omstreeks 1674 woonde daar reeds het merendeel van de mardijkerbevolking vlak bij de Portugese Buitenkerk. Woonden zij in de Oostzijde, dan stonden hun huizen bijvoorbeeld aan de Tijgersgracht, Kaaimansgracht, Herenstraat of Prinsenstraat. Economisch gezien, verging het hen niet al te best. Illustratief voor het pauperbestaan dat vele mardijkerfamilies leidden, was het feit dat verreweg de meeste bewoners van het Bataviase armhuis tot de mardijkerbevolking behoorden²⁴). Verder telde de Bataviase mardijkerbevolking van ongeveer 7.500 personen rond 1700 ongeveer 1.000 bedeedden²⁵). In het beste geval nam de V.O.C. Mardijkers in dienst als knecht of inlands krankbezoeker of voorlezer. Meer was voor hen - althans officieel - niet weggelegd, aangezien de compagnie in 1672 bepaalde dat Mardijkers van de 'pennedienst' waren uitgesloten. Zij mochten dus zelfs geen klerk worden, wat in feite onzinnig was, aangezien er domweg te weinig volbloed-Europeanen waren om alle klerkenbaantjes te vervullen. Nog in 1791 werd een Mardijker vanwege zijn geboorte ongeschikt verklaard om als ordinair klerk dienst te doen, maar tegelijkertijd ontving hij wonderlijk genoeg zijn bevordering tot boekhouder (de rang direct onder die van onderkoopman). Praktijk en theorie bleken dus niet altijd met elkaar in overeenstemming. Een groot aantal Mardijkers zag zich desondanks genoodzaakt de kost te verdienen door 'int bos [...] in dachhuijrt te wercken, tuijnen te cultiveren [...] in de stadt [...] op de passer te sitten, [of] met coelijloon'. Zij hadden als groenten- en fruittelers een goede naam opgebouwd en hun producten vonden op de passers gretig aftrek. Verder leefden veel Mardijkers van de visvangst of oefenden een ambacht uit, hetzij als baas, hetzij als knecht of leerling bij een Europese of mardijkerambachtsman²⁶).

De Bataviase elite:

Binnen elk van de V.O.C.-vestigingen vormde zich een elite rond meestal in Europa en soms in Azië geboren volbloed-Europeanen die doorgaans in Europa waren opgevoed en binnen het Aziatische handelsbedrijf van de Compagnie de belangrijkste posities innamen. Ten onrechte is geconcludeerd dat het proces van koloniale elitevorming tot diep in de achttiende eeuw werd gedragen door de Euraziatische dochters van de V.O.C.-top en dat sleutelposities binnen de compagnie via hen van vader op schoonzoon werden doorgegeven²⁷). In werkelijkheid waren (laat-)achttiende-eeuwse V.O.C.-families als Palm, Reijnst en Van Riemsdijk reeds voorgegaan door families als De Bitter, Chasteleijn, Coop à Groen, Coyett, Huijsman, Van der Parra, Paviljoen, Van Rhee, Van Riebeeck en Senn van Basel²⁸). In deze 'vroege' V.O.C.-families had al in de zeventiende en vroeg-achttiende eeuw zogeheten dynastievorming plaats, waarbij vaders zorgden dat hun zoons, al dan niet opgevoed in patria, in Azië zo goed mogelijk terecht kwamen.

In materieel opzicht onderscheidde de V.O.C.-top zich sterk van de rest van de Bataviase bevolking. De hogere compagniesdienaren hadden dan ook ontegenzeggelijk verreweg de beste papieren als het ging om het vergaren van Indisch fortuin en zij lieten daartoe weinig kansen onbenut. Menigeen onder hen, berooid en soms ook onteerd in Azië aangekomen, slaagde er in zijn financiële omstandigheden meer dan te verbeteren om daarna, eenmaal veilig gerepatriëerd, in het vaderland te pronken met de nieuw verworven rijkdom. Maar ook tijdens het uitdienen van hun dienstverband mat de V.O.C.-top zich een luxe levensstijl aan. Zo verplaatsten de heren zich het liefst in een door meerdere paarden getrokken vergulde of glazen koets met op de bok een Europese koetsier en voorzien van hun familiewapen. Bij hun verheven status hoorden ook Europese bedienden en een fraai en vooral ruim, stenen woonhuis aan bijvoorbeeld de Tijgersgracht. Verder omringden zij zich met veel ceremoniële pracht en praal tijdens bruiloften en begrafenissen. Ook in hun kleding presenteerden zij zich als de elite. De uitmontering van de mannen werd gedomineerd door borduurwerk van goud en zilver, gouden en diamanten knopen, gouden schoengespren, kostbare degenen en rotans met gouden knoppen, bezet met edelstenen, die van hun

vrouwen door stoffen als fluweel, zijde en linnen, kanten versierselen, halskettingen van parels, diamanten of koraal en gouden lijfsieradenen al dan niet bezet met diamanten. Een opvallend attribuut was de pajoeng - in compagniestaal quitasol, kiepersol, sombrero of sombreel - die zich ontwikkelde van felbegeerd statussymbool tot algemeen ingeburgerd gebruiksvoorwerp. Aanvankelijk hadden alleen de heren van de regering het voorrecht zich ter bescherming tegen de zon door een bediende of slaaf een pajoeng te laten nadragen. Ondanks een verbod daartoe vond dit gebruik toch in alle lagen van de bevolking ingang. De pajoeng raakte op zeker moment zelfs zo ingeburgerd dat men ook vrouwen die van de diaconie onderstand kregen, met een kiepersoldrager achter zich aan over straat kon zien gaan²⁹⁾. Vanaf omstreeks 1650 waagde de elite zich ook steeds vaker buiten de stadsmuren, waar hoge compagniesdienaren in de loop van de daarop volgende anderhalve eeuw een groot aantal buitens bouwden. Batavia was aanvankelijk volledig omsloten door ondoordringbare bossen die onveilig werden gemaakt door roofdieren, weggelopen slaven en legerbendes afkomstig uit Bantam en Mataram. In de tweede helft van de zeventiende eeuw breidde de invloedssfeer van de stad zich echter door de aanleg van de Ooster-, Zuider- en Westervoorstad en de bouw van een reeks versterkingen (de forten Rijswijk, Noordwijk, Batenburg, Jacatra, Antjol, Angkee en de Vijfhoek) uit en werd het oerwoud steeds meer teruggedrongen. De veiligheid werd nog vergroot als gevolg van het verdrag met Mataram (1646) en de definitieve onderwerping van Bantam (1683), waardoor Chinezen en Javaanse migranten de gelegenheid kregen de ontboste gronden te ontginnen. Naast de aanleg van sawahs werd met name door de Chinezen op grote schaal suikerriet aangeplant.

Intussen nam het aantal landhuizen van de Bataviase 'beau monde' gestaag toe. De fraaie buitens, omringd door lanen, hagen, siertuinen, fonteinen, waterpartijen, visvijvers en landerijen, werden steeds verder landinwaarts, ja zelfs tot aan de voet van het gebergte zo'n 13 à 14 uur gaans, gebouwd. Men kon de 'lust en vrucht-hoven en wel opgepronckte prieelen, en gantsch aengenaeme woningen'³⁰⁾ - ook wel aangeduid als 'tuinen' - onder andere aantreffen langs de weg van Jacatra, de Molenvliet, de weg naar Buitenzorg, de Mokervaart tot bij Tangerang, de Gelderse en de Antjolsekweg³¹⁾. De oudste 'tuinen' dateerden van omstreeks 1650 en lagen aan de weg van Jacatra. Zij dienden voor een aangenaam verblijf overdag. Zo voeren in 1648 de gouverneur-generaal met zijn gezin en de raden van Indië met hun vrouwen op een mooie dag aan boord van twee 'grootte scheppraeuwen [over de Grote Rivier] naer de heer [François] Carons nieuw opgemaecte tuijn', waar het gezelschap 'heerelijck getrackteert ende onthaelt' werd. Tegen acht uur 's-avonds dreef men weer de rivier af om de nacht in het Kasteel door te brengen. Een andere tuin aan de weg van Jacatra, eigendom van opperkoopman Pieter Cnoll, werd verhuurd waarbij de eigenaar voor zichzelf 'het houte huijs, eenige bloumen, roosemarijn als anders, in potten en houte kassen staende' reserveerde 'tot sijn ende familiens vermaeck ofte soeticheit'³²⁾.

Pas in de achttiende eeuw zouden de landhuizen door de eigenaren voor langere aaneengesloten periodes worden bewoond. Aanvankelijk veelal nog van hout, zoals het boven Meester-Cornelis gelegen landhuis Seringsing van raad van Nederlandsch-Indië Cornelis Chasteleijn, werd als bouw materiaal later ook steen gebruikt waardoor de woningen steeds imposanter werden. Met name de stenen landhuizen van na 1730, hadden soms paleisachtige proporties. Op de bijbehorende landen werden met de inheemse opgezetenen als arbeidskrachten suikerriet en fruit- en klapperbomen geplant, irrigatiesystemen aangelegd, suiker- en rijstpelmolens gebouwd en koekralen en paardenstoeterijen ingericht. Vaak bezat één persoon of familie meerdere landgoederen met min of meer volledig ingerichte woningen, inclusief de bijbehorende slaven. De eigenaren voerden op hun buitens een vorstelijke staat en trokken allerlei rechten over de inheemse bevolking naar zich toe, zoals tienden en herendiensten. Onder hen bevonden zich niet alleen hoge compagniesdienaren, maar ook welgestelde burgers, zoals de reeds genoemde families Teisseire (mesties) en Michiels (Mardijker). Een ander voorbeeld van een burger-landgoedbezitter was de uit Nairac (F.) afkomstige broodbakker Jean Dat, voormalig opperchirurgijn in V.O.C.-dienst en door huwelijk verwant aan de familie Teisseire. Zijn maatschappelijk aanzien viel niet alleen af te lezen aan zijn functies van vice-president van weesmeesters, schepen en curator en scholarch over stadsscholen, maar ook uit het feit dat hij (in 1790) eigenaar was van de particuliere landen Tjengeere, Lebak-Boeloës of Simplicitas (ten zuiden van Batavia) en Kadoewang of Leenhofsweergade (ten westen van Batavia). Een Joseph Dat, waarschijnlijk zijn broer, eveneens oud-opperchirurgijn in V.O.C.-dienst en vrijburger, bezat in 1790 ten westen van de stad de langs de Mokervaart gelegen particuliere landen Tanah Seratoes en Parang Koeda (noordzijde) en Tanah Tinggi of Amstelveen (zuidzijde)³³⁾.

Raciaal gezien bleef de Bataviase elite overwegend Europees. In de eerste plaats was er een constante instroom van in Europa geboren en opgevoede nieuwkomers. Daarnaast trouwden hogere

compagniesdienaren meestal een in Azië geboren en getogen Europese of Euraziatische vrouw. In beide gevallen gold dat het voorgeslacht van deze vrouwen vaak al langere tijd in Azië was gevestigd. Wat de mestieze echtgenotes betreft, moest men bovendien niet zelden enkele generaties teruggaan, alvorens op een inlandse voormoeder te stuiten. Het feit dat de levenspartners van het hogere V.O.C.-personeel doorgaans in Azië waren geboren en opgevoed, had echter invloed op het culturele klimaat waarin de elite zich bewoog. De echtgenotes van de elite werden namelijk vanaf hun vroegste jeugd omringd en opgevoed door slaven die als huispersoneel diverse taken verrichtten. Als gevolg daarvan stonden zij hun leven lang in nauw contact met de hen omringende Aziatische cultuur. Op hun beurt gaven zij hun culturele bagage weer door aan hun eigen kinderen. Hierdoor ontwikkelde zich binnen de sociale bovenlaag een mengcultuur die zich op een aantal terreinen manifesteerde, zoals de taal, het eten, de kleding en de omgangsvormen.

Doordat er flink onderling werd getrouwd, ontwikkelden zich onder de elite Indische familienetwerken, die niet zelden een groot aantal personen omvatten. Dit was bijvoorbeeld het geval met de clan rond de families Chasteleijn en Huijsman en die rond de families Van Rhee en Lelivelt³⁴). Een zo mogelijk nog uitgebreider familienetwerk werd gevormd door de nakomelingen van Constantijn Comans (1677-1719), onderkoopman in V.O.C.-dienst, en Ida Dudde (1691-1766). Hiertoe behoorden, voor wat betreft de in Azië gevestigd gebleven takken, personen met namen als Dreijer, Goldbach, Mom, Van Prehn, Smith en Wiese³⁵).

Een bijzondere mix:

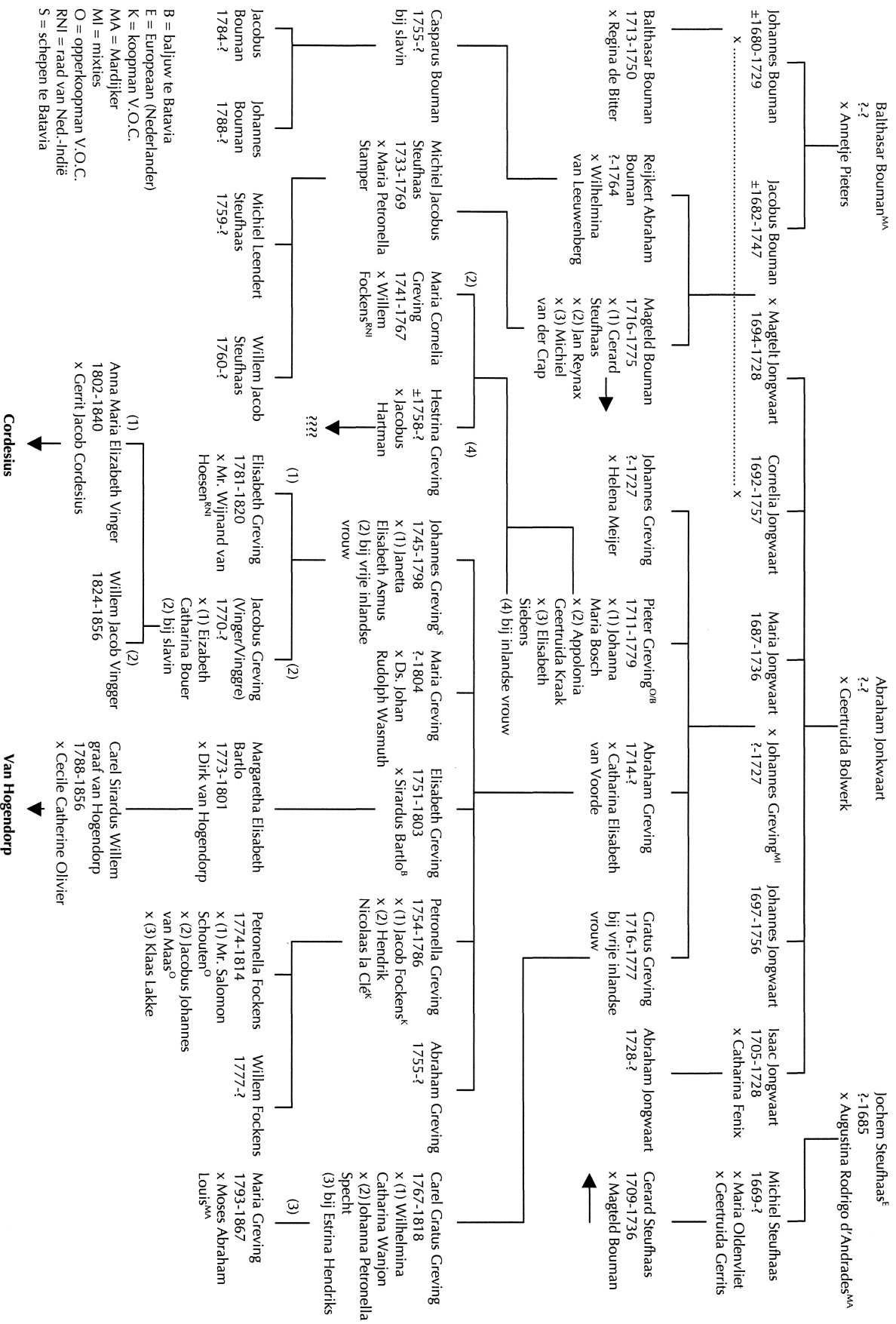
De vorming van familienetwerken vond natuurlijk niet alleen onder de elite plaats. Ook in de andere geledingen van de samenleving ontstonden er clans van onderling nauw verwante families. Hoewel bij het kiezen van een huwelijkspartner in veel gevallen binnen de eigen sociale groep werd gezocht, keek men niet zelden ook daarbuiten. Verbintenissen tussen leden van eliteclans en niet-elitenetwerken waren dus niet bij voorbaat uitgesloten. Een voorbeeld van een (Bataviaas) familienetwerk, waarbinnen mestiezen, Mardijkers en hogere compagniesdienaren elkaar vonden, was de clan met de familie Jonkwaart (Jongwaard) als basis en de families Bouman en Greving als kern.

De herkomst van de familie Jonkwaart is onduidelijk. De pater familias, Abraham Jonkwaart, was burger te Batavia en oefende het beroep van diamantslijper uit. Hij zal wellicht als compagniesdienaar in Indië zijn gekomen en na het beëindigen van zijn dienstverband in burgerij zijn gesteld. Twee van zijn dochters trouwden met leden van de familie Bouman (twee broers). Hun schoonvader Balthasar Bouman was een Mardijker van Ternate, die burger te Batavia werd en als baas-schoenmaker de kost verdiende. De oudste dochter van Abraham Jonkwaart huwde met de mixtief burger Johannes Greving, die als meester-goudsmit en diamantzetter werkzaam was. Reeds met hun kinderen begon de familie Greving sociaal te stijgen. Eén van de zoons bracht het tot baljuw van Batavia, een andere zoon was in die plaats weesmeester, een kleinzoon vervulde aldaar het notaris- en het schepenambt en een andere kleinzoon diende de compagnie in de onderkoopmansrang. De vrouwelijke Greving sloten bijna zonder uitzondering goede huwelijken, dat wil zeggen: zij vonden hun echtgenoten onder de hogere compagniesdienaren (twee raden van Nederlandsch Indië, een predikant, een baljuw en twee personen met koopmansrang). Interessant was het huwelijk van Maria Greving (1793-1867), die zelf dochter van een gedoopte inlandse vrouw was en door adoptie Europese werd, maar huwde met de inlands burger (Mardijker) Moses Abraham Louis (zie ook bijlage Louis).

De mardijkerachtergrond van de familie Bouman weerspiegelde zich in relatief bescheiden maatschappelijke posities, zeker als wordt gekeken naar hun verwanten binnen de familie Greving. De mannen dienden de V.O.C. in lagere rangen en verbleven na hun ontslag uit de dienst als vrijburgers te Batavia. Voor de schoonzoons gold min of meer hetzelfde, hoewel één van hen als oud-opperkoopman zijn dienstverband beëindigde.

De vierde tot deze clan behorende familie waren de nakomelingen van Jochem Michielszoon Steufhaas (Steuphaas). Hij was afkomstig uit Amsterdam en kwam als matroos in dienst van de V.O.C. naar Indië. In 1668 werd hij tewerkgesteld in het prauwenhuis te Batavia. Vermoedelijk was dit een loods voor het opslaan en wellicht ook repareren van de compagniesprauwen die zullen zijn gebruikt om personen en goederen te vervoeren van en naar de schepen die op de Bataviase rede voor anker lagen. Hij huwde met de mardijkervrouw Augustina Rodrigo d'Andrades, die afkomstig was van Palembang. De zoons en schoonzoons in deze familie behoorden bijna allemaal tot de eenvoudige stand, teweten compagniespersoneel in de lagere rangen (boekhouder en lager) en burgers (bakker, koopman).

Verwantschapsoverzicht (Bouman-Jonkwaart-Greving-Steuftnaas)

B = baljuw te Batavia
 E = Europeaan (Nederlander)
 K = koopman V.O.C.
 MA = Mardijker
 MI = mixtues
 O = opperkoopman V.O.C.
 RNI = raad van Ned.-Indië
 S = schepen te Batavia

Cordesius

Van Hogendorp

Genealogie Bouman

I. Balthasar Bouman, geb. omstr. 1649³⁶⁾, Mardijker van Ternate, burger te Batavia en baas-schoenmaker ald., testeerde met zijn vrouw te Batavia (nots. Reguleth) op 5 juni 1714³⁷⁾, tr. Batavia 29 (ondertr. ald. 12) april 1674 Annetje Pieters(en), geb. omstr. 1658³⁸⁾, vrije jonge dochter.

Uit dit huwelijk (volgorde ten dele onzeker):

1. Frederik Bouman, ged. Batavia (Maleise Kerk) 24 febr. 1675 (get.: Jan Powiet, Manuel [...?]bergh, Annetje Dinis, Maria Waernaer), baas-schoenmaker, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 11 dec. 1742.

2. Pieter Bouman, ged. Batavia (Portugese Kerk) 29 nov. 1676 (get.: Mattheus Moulijn, Rusina Mendousa), overl. verm. Batavia en vóór 5 juni 1714.

3. Balthasar Bouman, ged. Batavia (Portugese Kerk) 13 nov. 1678 (get.: David Reguleth, Margarita Jans), overl. verm. Batavia en vóór 5 juni 1714.

4. Johannes, volgt IIa.

5. Jacobus, volgt IIb.

6. Anna Maria Bouman, ged. Batavia (Maleise Kerk) 14 mei 1684 (get.: Jan Hendriks, Helena Hendriks), testeerde met haar tweede echtgenoot te Batavia (nots. N. Crul) op 21 okt. 1722, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 4 dec. 1754³⁹⁾, tr. 1e verm. Batavia en vóór 5 juni 1714 Theunis Gerritsz. Diepeveen, van Amsterdam, geweldige in Bengalen, testeerde met zijn eerste echtgenote te Batavia (nots. Deldijn) op 16 sept. 1706, overl. verm. Batavia en vóór 16 juli 1722, wedr. van Magdalena Raef; tr. 2e (ondertr. Batavia 16 juli) 1722 Dirk Staalboom, van Hannover, opperchirurgijn in dienst van de V.O.C., na zijn ontslag uit V.O.C.-dienst in burgervrijdom gesteld, overl. verm. Batavia en vóór 31 aug. 1736.

Uit het eerste huwelijk:

a. Johanna Diepeveen, getuige bij de doop van een kind Reijnax Batavia 26 mei 1739, testeerde met haar eerste echtgenoot te Batavia (nots. P. Dobbelaar) op 31 aug. 1736, adopteerde als weduwe [Batavia] 2 juli 1737 Samuel Jacob, van Batavia, zeven maanden oud en zoon van de vrije vrouw Rosalinda van Soembawa, wonende ten huize van Jacobus Bouman, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 20 juli 1742, tr. 1e Coert Ger(c)kes, overl. vóór 2 juli 1737; tr. 2e Jan Jurgen Wolk, schipper in dienst van de V.O.C., overl. na 20 juli 1742.

Uit het tweede huwelijk:

b. Johannes Dirk Staalboom, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 juni 1724 (get.: Johannes Bouman, Cornelia Jongwaart).

IIa. Johannes Bouman, geb. verm. Batavia omstr. 1680, burger te Batavia en juwelier ald. (5 juni 1714), testeerde met zijn vrouw te Batavia (nots. C. Schoute) op 17 april 1725⁴⁰⁾, overl. Batavia 11 en begr. ald. (Portugese Binnenkerk) 13 aug. 1729, tr. Cornelia Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 21 febr. 1692 (get.: Philip van Cloon, Cornelia de Reij), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 27 juli 1757, dr. van Abraham Jon(c)kwaart (Jongwaard), burger te Batavia en diamantslijper ald., en Geertruida Bolwer(c)k.

Uit dit huwelijk:

1. Balthasar, volgt IIIa.

2. Maria Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 25 sept. 1714 (get.: Johannes Greving, Margarita Fellenberg), overl. verm. Batavia en vóór 17 april 1725.

3. Engeltina Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 aug. 1716 (get.: Gouvert Pouveret, Anna Maria Bouman), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 28 mei 1736.

4. Maria Bouman, vermeld in het testament van haar ouders van 17 april 1725, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 19 dec. 1741⁴¹⁾, tr. verm. Batavia niet veel eerder dan 19 dec. 1741 Jodocus (Joost) Adolph Gerlach (Gerlag), van Berssen, vertrok 17 jan. 1734 als 'lantspassaat' in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Kerkwijk" (kamer Amsterdam) naar Indië en kwam 1 aug. 1734 op de rede van Batavia aan⁴²⁾, werd door de scheepsraad bevorderd tot korporaal in plaats van de overleden Johan Schult 5 febr. 1734⁴³⁾, ordinair klerk ter generale secretarie (1736/1737), onderkoopman 9 mei 1738,

koopman en eerste gezworen klerk ter generale secretarie 16 juni 1741, met behoud van rang ontslagen 24 dec. 1743, overl. 26 april en begr. Batavia (Hollandse Kerk) 27 april 1747⁴⁴).

5. Johannes Bouman, vermeld in het testament van zijn ouders van 17 april 1725, ordinaar klerk ter generale secretarie, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 3 jan. 1740.

IIIa. Balthasar Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 5 sept. 1713 (get.: Geertruida Bolwerck, Balthasar Bouman, Anna Maria Bouman, Abraham Jongwaart), burger te Batavia, commissaris van kleine gerechtszaken ald. 5 juni 1742 - 5 juni 1744, weesmeester ald. 2 juni 1747, vice-president van weesmeesters ald. 5 juni 1750, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 11 okt. 1750⁴⁵), tr. Regina de Bitter, testeerde met haar eerste echtgenoot te Batavia (nots. A. Wichelhuijsen) op 21 maart 1731, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 12 aug. 1775, dr. van de inlandse vrouw Norsie van Bali en geadopt. door Pieter de Bitter, weesmeester en luitenant der infanterie bij de Oostzijdse burgercompagnie te Batavia, en wed. van Reijnier Joris Verwerda.

Uit dit huwelijk (voor zover bekend):

1. Pieter Jodocus Bouman, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 11 mei 1738⁴⁶).
2. Cornelia Bouman, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 4 maart 1746.
3. Anthonia Adolfinia Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 sept. 1747 (get.: Godleib Adolf Joan van Trabe, Anthonia Christina van den Briel).

I Ib. Jacobus Bouman, geb. verm. Batavia omstr. 1682, burger te Batavia, juwelier ald. (5 juni 1714), baas-verzetter ald. (†), testeerde met zijn echtgenote te Batavia (nots. C. Schoute) op 23 febr. 1728⁴⁷), overl. Batavia 27 en begr. ald. (Hollandse Kerk) 29 maart 1747, tr. Magteld Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 5 okt. 1694 (get.: Jacob Lucas, Magteld Croon), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 1 maart 1728, dr. van Abraham Jon(c)kwaart (Jongwaard), burger te Batavia, diamantslijper ald. en Geertruida Bolwer(c)k.

Uit dit huwelijk:

1. Jacobus Bouman, sergeant bij de Westzijdse burgercompagnie, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 23 jan. 1751.

2. Reijkert Abraham, volgt IIIb.

3. Anna Geertruida Bouman, ged.⁴⁸ Batavia (Hollandse Kerk) 7 aug. 1714 (get.: Geertruida Bolwerck, Frederick Bouman, Lea d'Abreeuw), testeerde met haar eerste echtgenoot te Batavia (nots. P. Dubbelaar) op 20 okt. 1741, testeerde als wed. te Batavia (nots. L. Rolff) op 1 nov. 1769⁴⁹), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 15 aug. 1770, tr. 1e Casparus van Fuggers, van Hoorn, vertrok 18 mei 1740 als onderkoopman in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Hillegonda" (kamer Hoorn) naar Indië en kwam 2 juni 1741 op de rede van Batavia aan⁵⁰), ging om emplooi naar Bengalen 4 juli 1741, winkelier te Amboina 8 dec. 1746, hoofd te Bouro 31 dec. 1749, na afloop van zijn dienstverband in burgervrijdom gesteld, overl. [Amboina?] 11 juni 1751, zn. van N.N. van Fuggers en Johanna Elisabeth Bot; tr 2e (ondertr. Amboina) 1752 Casper Trout, van Amsterdam, vertrok 21 nov. 1731 als hooploper in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Loosdrecht" (kamer Amsterdam) naar Indië en kwam 5 aug. 1732 op de rede van Batavia aan⁵¹), in burgervrijdom gesteld 3 juli 1743, weer in V.O.C.-dienst 13 juni 1751, boekhouder en provisioneel garnizoensboekhouder te Batavia (1752), scheepssoldij-boekhouder ald. (1759), gouverneur-generaal en raden van Nederlandsch Indië 14 jan. 1756 geautoriseerd 586 gulden, 2 stuivers en 18 penningen over te maken aan Casper Trout, echtgenoot van Anna Geertruida Bouman, eerder weduwe en erfgename van Casparus van Fuggers, overl. 31 maart en begr. Batavia (Hollandse Kerk) 1 april 1760⁵²), wedr. van Bartha van Ouw.

Uit het eerste huwelijk een zoon; ten tijde van het overlijden van de man was het tweede huwelijk kinderloos.

4. Magtelt Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 7 jan. 1716 (get.: Johannes Bouman, Anna Maria Bouman), woonde op 15 juni 1744 met haar tweede echtgenoot aan de Jonkersgracht, verzocht enige bij de weeskamer van Batavia verbonden vaste goederen te mogen verkopen, waaronder haar land Tjililiton 14 nov. 1795, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 31 aug. 1775, tr. 1e Gerard Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 18 okt. 1709 (get.: Cornelis 't Lam, Jacoba de Fries), burger te Batavia en broodbakker ald., begr. Batavia (Hollandse Kerk) 30 okt. 1736, zn. van Michiel Jochemsz. Steufhaas en (diens tweede echtgenote) Geertruida Gerrits; tr. 2e Batavia 14 april (ondertr. ald. 28 maart) 1737 Jan

Reijnax, van Batavia, burger-koopman te Batavia, gaf 23 febr. 1747 goederen ter verkoop aan schipper Arnoldus Laforkade, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 19 maart 1747⁵³⁾, wedr. van Catharina Maria Terre (of Ferre); tr. 3e verm. Batavia na 1 juni 1748 Michiel van der Crap (Crab), ged. Brielle 21 sept. 1710, vertrok 24 mei 1723 als jongen in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Den Dam" (kamer Delft) naar Indië en kwam 8 dec. 1723 op de rede van Batavia aan⁵⁴⁾, deed blijken het scheepsoldijboek van het schip "Den Dam" achtereenvolgens dienst te Semarang - 1 aug. 1733, Batavia 1 aug. 1733 - 1 sept. 1734, Cheribon 1 sept. 1734 - 1 mei 1736 en Batavia 1 mei - 1 nov. 1736, in Perzië 1 nov. 1736 - 14 april 1740, te Batavia 14 april 1740 - 1 sept. 1745 en op Banda 1 mei 1736 - 1 juni 1748, onderkoopman 15 sept. 1738, inhabil verklaard 6 okt. 1741, hersteld en employabel verklaard 12 mei 1744, koopman en fiscaal te Banda 17 dec. 1745, hoofdadministrateur ald., naar Batavia ontboden 12 dec. 1747, geschorst voor zes maanden 4 maart 1749, verzocht rechtsherstel 25 maart 1749, hersteld 5 sept. 1750, met de rang van oud-opperkoopman uit V.O.C.-dienst ontslagen 21 juni 1757, overl. 29 en begr. Batavia (Hollandse Kerk) 30 nov. 1768, zn. van Hendrik van der Crap en Commerina Beuckelaer⁵⁵⁾.

Uit het eerste huwelijk (zie verder genealogie Steufhaas):

- a. Michiel Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 jan. 1733 (get.: Jacobus Bouman, Anna Geertruida Bouman).
- b. Magteld Geertruida Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 1 dec. 1733 (get.: Johannes Joachim Cogh, Aletta Faas).
- c. Anna Cecilia Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 31 okt. 1734 (get.: Christoffel Grastorff, Anna Cecilia Bierens, echtelieden).
- d. Maria Woutrina Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 25 nov. 1736 (get.: Mr. Gualtherus 't Lam, Maria 't Lam).

Uit het tweede huwelijk:

- e. Aletta Maria Reijnax, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 3 juni 1738 (get.: Frans Gijsseling, Maria Reinax, echtelieden).
- f. Jan Alexander Reijnax, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 26 mei 1739 (get.: Alexander Plaché, Johanna Diepeveen, wed. van Coert Gerkes)⁵⁶⁾.
- g. Jacoba Reijnax, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 21 maart 1741 (get.: Jacob Bottendorp, Johanna Reijnax, echtelieden).

Haar (samen met haar tweede echtgenoot) geadopteerde kinderen (ex matre de Chinese vrouw Lim Jie Nio, wed. van de Chinees So (of Jo) Koenko):

- h. Jacomina Reijnax, geb. Batavia omstr. 1734, geadopt. Batavia 15 juni 1744 (tien jaar oud).
- i. Cornelis Reijnax, geb. Batavia omstr. 1736, geadopt. Batavia 15 juni 1744 (acht jaar oud).

IIIb. Reijkert Abraham Bouman, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 13 sept. 1764, kwam voor rekening van de kamer Amsterdam als soldaat [aan de pen?] in dienst van V.O.C. 1742, klerk te Banda Neira (1749, 1750), klerk van politie ald. (1752), testeerde met zijn vrouw te Banda Neira op 1 mei 1750, burger te Batavia (1 mei 1750), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 13 sept. 1764, tr. Wilhelmina van Leeuwenberg, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 14 dec. 1756⁵⁷⁾, dr. van Hendrik van Leeuwenberg, luitenant-militair, en Anna Catharina Weber.

Uit dit huwelijk:

IV. Casparus Bouman, geb. Batavia (Portugese Kerk) 20 juni 1755 (get.: Casper Trout, Anna Geertruida Bouman), hooploper in V.O.C.-dienst, daarna provisioneel assistent, werd assistent 1 juli 1775.

Zijn geadopteerde zoons (ex matre de slavin Camoeni van Batavia):

1. Jacobus Bouman, ged. Batavia (Portugese Kerk) 2 juli 1784 (3 maanden oud) (get.: de adoptant).
2. Johannes Bouman, geb. 10 nov. 1788 en ged. Batavia (Maleise Kerk) 13 maart 1789 (get.: de adoptant, Florentina Anthonijs).

Fragmentgenealogie Jonkwaart

I. Abraham Jon(c)kwaart (Jongwaard), burger te Batavia, diamantslijper ald., testeerde met zijn vrouw te Batavia (nots. J. Reguleth) op 20 jan. 1717⁵⁸, overl. verm. Batavia en vóór 29 dec. 1734, tr. Geertruida Bolwerk, zij testeerde te Batavia (nots. C. Schoute) op 29 dec. 1734⁵⁹, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 2 febr. 1735.

Uit dit huwelijk:

1. Isaac Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 28 jan. 1685 (get.: Paulus van Ingen, Maria Theunis), overl. [Batavia?] vóór 20 jan. 1717.

2. Maria Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 jan. 1687 (get.: Jan van Sutphen, Christina Heck), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 31 juli 1736, tr. Johannes Greving (Grevinck), mixties burger te Batavia, juwelier ald. (1702), meester-goudsmid ald. (1703/1705), diamantzetter (15 jan. 1726), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 10 april 1727.

Uit dit huwelijk nakomelingen (zie genealogie Greving).

3. Joannes Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 25 jan. 1689 (get.: Pieter Hans, Anna Kinckant), overl. [Batavia?] vóór 20 jan. 1717.

4. Pieter Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 24 dec. 1690 (get.: Fredrik Calwagen, Cornelia de Vrij), overl. [Batavia?] vóór 20 jan. 1717.

5. Cornelia Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 21 febr. 1692 (get.: Philip van Cloon, Cornelia de Reij), testeerde met haar man te Batavia (nots. C. Schoute) op 17 april 1725, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 27 juli 1757⁶⁰, tr. Johannes Bouman, geb. verm. Batavia omstr. 1680, burger te Batavia en juwelier ald. (5 juni 1714), overl. Batavia 11 en begr. ald. (Portugese Binnenkerk) 13 aug. 1729, zn. van Balthasar Bouman, Mardijker, burger te Batavia en baas-schoenmaker ald., en Annetje Pieters.

Uit dit huwelijk kinderen (zie genealogie Bouman).

6. Magteld Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 5 okt. 1694 (get.: Jacob Lucas, Magteld Croon), testeerde met haar man te Batavia (nots. C. Schoute) op 23 febr. 1728, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 1 maart 1728, tr. Jacobus Bouman, geb. verm. Batavia omstr. 1682, burger te Batavia en juwelier ald. (5 juni 1714), baas-verzetter ald. (†), overl. Batavia 27 en begr. ald. (Hollandse Kerk) 29 maart 1747, zn. van Balthasar Bouman, Mardijker, burger te Batavia en baas-schoenmaker ald., en Annetje Pieters.

Uit dit huwelijk nakomelingen (zie genealogie Bouman).

7. Johannes Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 16 april 1697 (get.: Leopoldus Schrijver, Maria van Schuilenborg), burger te Batavia, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 6 aug. 1756.

8. Isaac Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 16 juni 1705 (get.: Heijman van Staaden, Maria Daniëls), burger te Batavia, diamantslijper ald., begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 1 april 1728, tr. (ondertr. Batavia 24 april) 1727 Catharina Fenix, van Batavia.

Uit dit huwelijk:

Abraham Jonkwaart, ged. Batavia (Portugese Kerk) 5 maart 1728 (get.: Johannes Bouwman, Cornelia Jongwaart)⁶¹.

Genealogie Greving

I. Johannes Greving (Grevinck), mixties burger te Batavia, juwelier ald. (1702), meester-goudsmid ald. (1703/1705), diamantzetter ald. (15 jan. 1726), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 22 april 1731, tr. Maria Jonkwaart, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 jan. 1687 (get.: Jan van Sutphen, Christina Heck), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 31 juli 1736, dr. van Abraham Jon(c)kwaart (Jongwaard), burger te Batavia en diamantslijper ald., en Geertruida Bolwer(c)k.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 23 jan. 1703 (get.: Abraham Jonkwaart,

Geertruijt Bolwerk), mixties burger te Batavia, baas-diamantzetter ald. (15 jan. 1726), testeerde met zijn vrouw te Batavia (nots. C. Schoute) op 15 jan. 1726, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 10 april 1727⁶²), tr. (ondertr. Batavia 22 febr.) 1725 Helena Meijer, van Banda.

Dit huwelijk bleef vermoedelijk kinderloos.

2. Geertruida Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 17 april 1707 (get.: Abraham Troeff, Barbara Kakelaar), zij testeerden te Batavia (nots. P. Dobbelaar) op 18 dec. 1733, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 29 dec. 1733, tr. (ondertr. Batavia 14 aug.) 1727 Hendrik Adriaan Vink, van Cochin, assistent in dienst van de V.O.C. (18 febr. 1722, 1725/1726), burger (14 aug. 1727), burger-koopman te Batavia (13 okt. 1733⁶³), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 12 mei 1753⁶⁴), zn. van Abraham Vink en Sara Heck.

Uit dit huwelijk:

Kind, ged. Batavia (.....) 16 sept. 1731 (get.: .....), overl. vóór 18 dec. 1733⁶⁵).

3. Pieter, volgt IIa.
4. Abraham, volgt IIb.
5. Dignus Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 11 aug. 1716 (get.: Johannes Jonckwaert, Magtelt Jonckwaert).
6. Gratus (tweeling met de voorgaande), volgt IIc.

IIa. Pieter Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 21 juli 1711 (get.: Abraham Jonkwaert, Cornelia Jonkwaert), assistent in dienst van de V.O.C. (1734/1735), ordinaris klerk, werd onderkoopman 15 mei 1736, secretaris van huwelijkse zaken te Batavia 17 april 1742, secretaris van schepenen ald. 29 sept. 1744, opperkoopman 20 febr. 1748, baljuw te Batavia 28 april 1752, kerkmeester ald. 9 mei 1752, behoudens rang en fatsoen als baljuw ontslagen 30 juli 1756, kocht land 7 febr. 1770, overl. Batavia 9 en begr. ald. (Portugese Binnenkerk) 10 dec. 1779⁶⁶), tr. 1e Johanna Maria Bosch, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 dec. 1705 (get.: Cornelis Coops, Elisabeth Pols), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 26 okt. 1738, dr. van Gillis Bosch en Maria Baptista Groenier; tr. 2e Appolonia Geertruida Kraak, ged. Batavia (Maleise Kerk) 6 juli 1721 (get.: Salomon Diodati, Geertruijda Slott), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 19 febr. 1742⁶⁷), dr. van Jan Kraak en Cornelia Hasenbosch; tr. 3e Elisabeth Si(e)bens, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 sept. 1711 (get.: Lucas Schrijver, Susanna Schrijver, huisvr. van IJsbrand Six), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 8 aug. 1758, dr. van Cornelis Sibens en Elisabeth Schrijver en wed. van 1e Cornelis Wemmers en 2e Hendrik Voogt.

Uit het tweede huwelijk:

1. Maria Cornelia Greving, geb. Batavia 9 en ged. ald. (Hollandse Kerk) 13 april 1741 (get.: Jan Weijs, Cornelia Schoonders), overl. Amboina 13 aug. 1767⁶⁸), tr. Willem Fockens, ged. Groningen 7 dec. 1727, vertrok 5 juli 1746 als (eerste) korporaal in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Woitkensdorp" (kamer Zeeland) naar Indië en kwam 4 juni 1747 op de rede van Batavia aan⁶⁹), gezworen klerk ter generale secretarie te Batavia, onderkoopman en dagregisterhouder ald. 16 juni 1750, secretaris van politie te Semarang 11 sept. 1752, koopman 27 juni 1755, opperkoopman en geheim-schrijver van de gouverneur-generaal 17 dec. 1756, tweede secretaris van de Hoge Regering 3 juli 1759, eerste secretaris van de Hoge Regering 4 juni 1763, gouverneur en directeur van Amboina 8 sept. 1763 - 2 dec. 1766, raad-extraordinaris van Nederlandsch Indië 8 juni 1768, president van weesmeesters te Batavia 3 sept. 1771, raad-ordinaris van Nederlandsch Indië 17 okt. 1777, overl. Batavia 7 jan. 1779, zn. van Nathan Fockens en Anna Wendelina Sprinkhuisen, hij hertr. Batavia 24 juli 1768 Catharina Tobison.

Uit dit huwelijk:

Ongedoopt kind, begr. Batavia 7 april 1763.

Uit het derde huwelijk:

2. Elisabeth Geertruida Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 29 dec. 1744 (get.: Simon van Diemen, Magteld Bouman, huisvr. van Jan Reijnax).

Zijn geadopteerde dochter (ex matre de inlandse vrouw Willemijntje van Batavia):

3. Hestrina Greving (voor de adoptie Hestrina van Batavia en Hestrina Pieters geheten), geadopt. Batavia 24 jan.⁷⁰) en ged. ald. ('inlands doopboek') 10 febr. 1758 (get.: Elisabeth Sibens, de adoptant), tr. (ondertr. Batavia 14 april) 1768 Jacobus Hartman⁷¹).

Iib. Abraham Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 24 juli 1714 (get.: Theophilus van Coulster, Johanna Maria van den Burg), burger te Batavia, werd boedelman ald. 1 aug. 1769, weesmeester ald. 12 juni 1770, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 12 jan. 1772⁷²⁾, tr. Catharina Elisabeth van der Voorde(n), geb. omstr. maart 1729⁷³⁾, ged. Batavia (Maleise Kerk) 26 juni 1729, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 25 febr. 1757, dr. van de Chinese vrouw Lim Sio Nio en geadopt. door Gerard van der Voorden.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes, volgt IIIa.
2. Maria Greving, van Batavia, testeerde met haar man te Batavia (nots. Boswel) op 26 okt. 1801, begr. Batavia (Tanahabang) 18 okt. 1804⁷⁴⁾, tr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 25 (ondertr. ald. 10) febr. 1770 Ds. Johan Rudolph Wasmuth, geb. Lingen, student ald. 1 aug. 1740, proponent onder Peel- en Kempenland, predikant achtereenvolgens te Koepang 1759, Amboina 1763, op Onrust 1764, opnieuw te Koepang 1769-1770, te Batavia, begr. Batavia (Hollands Kerkhof) 8 febr. 1775, zn. van Prof. Philip Wasmuth en N.N. en wedr. van Geertruida Croeders.

3. Elisabeth Greving, ged. Batavia (Portugese Kerk) 30 april 1751 (get.: Pieter Greving, Elisabeth Siebens), begr. Batavia (Tanahabang) 3 nov. 1803⁷⁵⁾, tr. (ondertr. Batavia 30 maart) 1769 Sirardus Bartlo, van Malakka, kwam voor rekening van de kamer Amsterdam als soldaat aan de pen in dienst van de V.O.C. 1761, onderkoopman en gezworen klerk ter generale secretarie (1769), werd burger te Batavia met behoud van onderkoopmansrang 15 dec. 1772, schepen ald. 20 nov. 1774, ouderling van de Nederduits-gereformeerde gemeente ald. 3 dec. 1776, 5 dec. 1780 en 2 dec. 1788, tevens curator en scholarch over stadsscholen ald. 25 nov. 1777, vice-president van schepenen ald. 24 mei 1782, baljuw ald. 25 juli 1788, eigenaar van de ten noorden van Batavia gelegen particuliere landen Angkee en Kapok (in 1790 in het bezit van zijn erven)⁷⁶⁾, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 3 juni 1789, verm. zn. van Pieter Bartlo⁷⁷⁾, vaandrig te Malakka (1745), en N.N.

Uit dit huwelijk:

- a. Wilhelmina Margaretha Bartlo, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 18 maart 1770 (get.: Willem Rogier Thoutenhoofd, Margaretha Brouwer).

- b. Margaretha Elisabeth Bartlo, geb. [Batavia] 1773, begr. Batavia (Tanahabang) 12 april 1801⁷⁸⁾, tr. Batavia (Hollandse Kerk) 18 (ondertr. ald. 10) dec. 1785 Dirk van Hogendorp (1761-1822).

Hieruit een inmiddels uitgestorven tak van de tot de Nederlandse adel behorende familie Van Hogendorp (zie *Nederland's Adelsboek* 85 (1995) 320 e.v.).

- c. Willem Pieter Bartlo, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 30 aug. 1775 (geen get.), onderkoopman in dienst van het gouvernement 24 okt. 1799, begr. Batavia (Tanahabang) 27 nov. 1800.

- d. Abraham Sirardus Bartlo, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 23 maart 1777 (geen get.).

- e. Johannes Pieter (Jan Pieter) Bartlo, ged. Batavia (Portugese Kerk) 23 april 1779 (get.: Johannes Greving, Janette Elisabeth Asmus), kapitein bij het 3e bataljon infanterie (febr. 1807), luitenant-kolonel in Franse dienst, bij de veldschans Oenarang (Semarang) door een Britse kogel getroffen en vervolgens door rovers vermoord 16 dec. 1811, tr. 1e Catharina Huberta Smit; tr. 2e Batavia 15 (ondertr. ald. 7) febr. 1807 Wilhelmina Sophia Mahieu, geb. St. Omer (Pas-de-Calais) tussen mei 1791 en juni 1793, overl. Soerabaja 21 juli 1819, dr. van Abraham Mahieu, luitenant-kolonel 23e bataljon Bataafsche Republiek in Nederlandsch-Indië, en Sophia Hadewig de Bode, zij hertr. (ondertr. Grisse (Soerabaja) 19 nov.) 1813 Jean Louis van Neukirchen genaamd Nijvenheim⁷⁹⁾.

- f. Hendrik Sirardus Bartlo, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 19 april 1780 (geen get.), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 18 aug. 1780.

- g. Catharina Bartlo, geb. 8 april en ged. Batavia (Maleise Kerk) 20 april 1781 (geen get.), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 18 febr. 1782.

- h. Antje Oukes Bartlo, geb. 8 maart en ged. Batavia (Portugese Kerk) 15 maart 1782 (geen get.), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 5 mei 1782.

- i. Oukes Sirardus Bartlo, geb. 25 mei en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 8 juni 1783 (geen get.), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 12 juni 1784⁸⁰⁾.

4. Petronella Greving, ged. Batavia (Portugese Kerk) 3 febr. 1754 (get.: Simon van Diemen, Maria Greving), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 26 sept. 1786, tr. 1e (ondertr. Batavia 28 sept.) 1769 Jacob Fockens, van Groningen, hoofd te Larike (Amboina) met onderkoopmansrang 19 nov. 1765, tweede administrateur in het kledenklooster te Batavia 23 nov. 1769, idem in het ijzermagazijn ald. 6 juli 1770, eerste administrateur in idem met voordracht tot koopman 5 dec. 1775, ouderling van de Nederduits-gereformeerde gemeente ald. 5 jan. 1776, tweede administrateur in de suikerpakhuizen ald. 12 juli 1776, bij patriase brief van 12 nov. 1776 als koopman bevestigd, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 7 sept. 1777; tr. 2e Batavia 31 (ondertr. ald. 15) jan. 1778 Hendrik Nicolaas la Clé, geb. Haarlem 1741, vertrok 27 okt. 1774 als onderkoopman in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Patriot" (kamer Amsterdam) naar Indië en kwam 26 juli 1775 op de rede van Batavia aan⁸¹), gezworen klerk en boekhouder bij weesmeesters te Batavia 2 aug. 1776, diaken van de Nederduits-gereformeerde gemeente ald. 6 aug. 1776, secretaris van weesmeesters ald. 11 april 1777, als koopman voorgedragen 30 dec. 1777, repatrieerde aan boord van het schip "Sporenrijk" (kamer Amsterdam) 1790, lid van Provinciale Staten van Groningen, overl. Groningen 17 febr. 1816⁸²), zn. van Jean Salomon la Clé, vroedschap en burgermeester te Haarlem, en Maria Elisabeth van Capelle, hij hertr. verm. Groningen omstr. 1791 Ida Aleida Haak, hij tr. 3e (ondertr. Groningen 18 aug.) 1808 Rebecca Wilhelmina Abresch.

Uit het eerste huwelijk:

a. Petronella Fockens, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 20 april 1774 (get.: Pieter Greving), begr. Batavia (Tanahabang) 8 juli 1814, tr. 1e Batavia 10 aug. (ondertr. ald. 26 juli) 1788 Mr. Salomon Schouten, van Amsterdam, vertrok 24 juni 1783 als onderkoopman in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Hoolwerf" (kamer Amsterdam) naar Oost-Indië en kwam 13 april 1784 op de rede van Batavia aan⁸³), geplaatst op het comptoir van de gouverneur-generaal 20 aug. 1784, geheimschrijver van de gouverneur-generaal met voordracht tot koopman 29 maart 1785, vaandrig-effectief bij de kasteelspennisten 13 okt. 1786, voorgedragen als opperkoopman 29 dec. 1787, sous-luitenant van de kasteelspennisten 20 mei 1788-24 dec. 1789, tweede secretaris van de Hoge regering op approbatie 1 sept. 1789, als opperkoopman bevestigd 19 nov. 1789, eerste secretaris van de Hoge Regering 16 juli 1790, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 8 jan. 1791, verm. zn. van Petrus Schouten en Catharina Beatrix Spillenaar; tr. 2e Batavia 1 mei (ondertr. ald. 23 april) 1791 Jacobus Johannes van Maas, van Utrecht, vertrok 9 sept. 1776 als constabelsmaat in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Zeepaard" naar Indië en kwam 8 april 1777 op de rede van Batavia aan⁸⁴), boekhouder, werd extract-factuurhouder op het negotiecomptoir te Batavia 6 april 1784, principaal journaal-extendeerder ald. met voordracht tot onderkoopman 8 april 1784, pakhuysboekhouder ald. 18 april 1786, negotieoverdrager ald. 29 dec. 1787, als onderkoopman bevestigd 2 sept. 1788, factuurhouder met voordracht tot koopman 25 sept. 1789, tweede opperkoopman van het Kasteel 23 maart 1790, eerste opperkoopman 25 mei 1790, bij brief van commissarissen-generaal over Nederlandsch Indië van 19 febr. 1794 bevestigd als eerste opperkoopman (bekend gemaakt bij besluit van Gouverneur-Generaal en Raden van Nederlandsch Indië van) 21 febr. 1794, behoudens kwaliteit ontslagen 28 april 1795, ouderling van de Nederduits-gereformeerde gemeente te Batavia 8 dec. 1795, begr. Batavia (Tanahabang) 5 april 1802; tr. 3e Batavia 21 nov. 1802 Klaas Lakke, extra-ordinair lid van de Hoge Raad van Justitie van Hollandsch-Indië, zijn vader voerde een doorsneden wapen met boven een naar rechts springend hert op grasland en beneden de letters A en L, overl. Batavia 21 en begr. ald. (Tanahabang) 22 april 1810, zn. van Arend Lakke en N.N.; tr. 4e Batavia 29 aug. 1813 (door echtsch. ontb.) Johannes Mattheos.

b. Willem Fockens, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 29 juni 1777 (get.: Willem Fockens, Catharina Tobison), vertrok omstr. 15 juli 1783 naar Nederland, woonde in 1805 te Groningen en erfde toen van zijn tante Maria Greving, wed. Ds. Johan Rudolph Wasmuth).

Uit het tweede huwelijk:

c. Maria Elisabeth la Clé, ged. Batavia 24 maart 1782, overl. Groningen 6 febr. 1845, tr. omstr. 1802 Carel Hendrik Willem Haack, geb. 1776, overl. Groningen 7 april 1832 (ruim 56 jr. oud).

Dit huwelijk bleef vermoedelijk kinderloos.

d. Jean Salomon la Clé, geb. 2 en ged. Batavia 17 maart 1784, overl. vóór 17 febr. 1816.

e. Anna Catharina la Clé, geb. 27 juli en ged. Batavia 7 aug. 1785, overl. vóór 17 febr. 1816.

5. Abraham Greving, ged. Batavia (Portugese Kerk) 21 dec. 1755 (get.: Simon Christoffel van Diemen, Maria Greving).

Zijn geadopteerde zoon (ex matre de slavin Aurora van Soembawa, eigendom van Maria Gerardina, wed. van Hendrik Jansz, in leven notaris):

6. Adonis van Batavia, geb. 1743, geadopt. Batavia 29 nov. 1745.

IIIa. Johannes Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 28 febr. 1745 (get.: Gratus Greving, Maria Gerrardina, wed. Hendrik Jansz), ordinair klerk ter generale secretarie te Batavia (24 juni 1773), gezworen klerk bij schepenen ald. met rang naast de jongste onderkoopman 21 febr. 1775, houder van de protocollen van de gewezen notarissen ald. 28 maart 1775, voorgedragen als onderkoopman 27 febr. 1776, notaris te Batavia 16 febr. 1779 en verzocht daarna het notarisbord voor zijn woning in de Utrechtse straat te mogen uit te hangen, diaken van de Nederduits gereformeerde gemeente ald. 7 dec. 1779, ouderling van idem 7 dec. 1784 en 2 dec. 1788, heemraad ald. 19 jan. 1787, oud-burger-heemraad, schepenen te Batavia 14 maart 1794 - 17 aug. 1795, commissaris van de bank van lening ald. 17 aug. 1795, verzocht om ontslag als borg voor Gerrit Jacobus Steufhaas 15 juni 1796, in 1790 eigenaar van de ten noorden van Batavia gelegen particuliere landerijen Kamal en Grinding⁸⁵), als notaris voerde hij een gekwartileerd wapen met in elk kwartier een ster (6) in blauw en als helmteken een bos struisveren, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 13 nov. 1798, tr. (ondertr. Batavia 24 juni) 1773 Janetta Elisabeth Asmus, van Amsterdam.

Uit dit huwelijk:

1. Pieter Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 27 april 1777 (get.: Pieter Greving), begr. Batavia (Tanahabang) 29 maart 1819⁸⁶).

2. Elisabeth Greving, geb. 24 febr. en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 maart 1781, overl. ald. 4 juli 1820, tr. Batavia 13 maart (ondertr. ald. 27 febr.) 1796 Mr. Wijnand van Hoesen (R.N.L.), geb. Amsterdam 26 juni 1771, bij patriase brief van 22 dec. 1791 ordinair-raad van justitie te Batavia (bekend gemaakt bij besluit van Gouverneur-Generaal en Raden van Nederlandsch Indië van) 13 sept. 1792, met behoud van kwaliteit en gage naar Nederland opgezonden 26 mei 1795, pro-interim advocaat-fiscaal van Nederlandsch-Indië 1798-1801, censor van de stadsdrukkerij te Batavia 1799-1802, raad-extraordinair van Nederlandsch-Indië 1802, directeur van het gesticht der pennisten te Batavia 1802-1808, president van heemraden ald. 1805-1808, raad-ordinair van Nederlandsch-Indië 1808-1811, president van de Raad van Justitie te Batavia 1819-1823, overl. Amsterdam 8 dec. 1834, zn. van Leonard van Hoesen en Anna Ebeling.

Hun geadopteerde dochter (ex matre een inlandse vrouw):

a. Anna Elisabeth van Hoesen (voor de adoptie Anna Elisabeth Taunet (Faunet?) geheten), geadopt. Batavia 28 juni 1810.

Hun geadopteerde dochter (ex matre de inlandse vrouw Aurora van Bali):

b. Elisabeth Wijnanda Nicola van Hoesen, geb. 30 jan., geadopt. Batavia 13 nov. en ged. ald. (Hollandse Kerk) 16 nov. 1817 (get.: de adoptanten), overl. 's-Gravenhage 19 juni 1903, tr. 1e Amsterdam 10 febr. 1838 Wouter Franciscus Korndörffer (R.M.W.O.4), tweede luitenant bij de 18e afdeling infanterie (1838), eerste luitenant bij het 4e regiment infanterie (1849), overl. Neuzen 16 aug. 1849; tr. 2e Amsterdam 24 april 1851 Dr. Frans Rienderhoff (R.N.L.), geb. omstr. 1822/1823, officier van gezondheid (1851), geneesheer-directeur van het ziekenhuis aan de Coolsingel te Rotterdam, overl. Rotterdam 8 juni 1879.

Voor zover bekend bleven beide huwelijken kinderloos.

Zijn geadopteerde zoon (ex matre de vrije inlandse vrouw Jasmijn van Batavia):

3. Jacobus, volgt IV.

IV. Jacobus Greving (voor de adoptie Jacobus Vingger⁸⁷⁾ geheten en daarna⁸⁸⁾ ook nog onder die naam bekend), geb. 11 april 1770, geadopt. Batavia 29 jan. en ged. ald. (Portugese Kerk) 18 april 1783 (get.: Johannes Greving, Margaritha Bouman), soldaat aan de pen, werd jong assistent ter generale secretarie, assistent (1794), extraordinair klerk ald. 6 sept. 1805, burger te Batavia (1813), verzocht acte van verblijf ald. 17 nov. 1813, tr. Batavia 25 (ondertr. ald. 8) mei 1800 Elisabeth Catharina (Bouer), van Batavia.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes Vingger, geb. 31 maart en ged. Batavia (Portugese Buitenkerk) 12 april 1801 (get.: de vader, Wilhelmina Paulus), begr. Batavia (Tanahabang) 25 maart 1804⁸⁹⁾.
2. Anna Maria Elisabeth Vingger⁹⁰⁾, geb. 29 sept. en ged. Batavia 24 okt. 1802 (get.: de ouders), overl. Indramajoe (Cheribon) 25 okt. 1840, tr. Batavia 21 jan. 1821 Gerrit Jacob Cordesius, geb. Batavia 1 en ged. ald. (Ev.-luth.) 13 okt. 1799, klerk Algemene Rekenkamer van Ned.-Indië 1819, pakhuismeester te Indramajoe 1839-, overl. Indramajoe 21 april 1850, zn. van Friedrich Heinrich Bernhard Cordesius en Catharina Magdalena Frisschen.

Uit dit huwelijk nakomelingen⁹¹⁾.

Zijn geadopteerde kinderen:

3. Johannes Vingger (voor de doop Jan van Batavia genaamd) (ex matre de slavine [bij de doop genaamd] Hendrina), geb. 1793, geadopt. Batavia 17 dec. 1794 en ged. ald. (Portugese Buitenkerk) 15 maart 1795 (get.: de adoptant, Anna Jacomina Bouman⁹²⁾, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 12 febr. 1796⁹³⁾.
4. Clasina Jacoba Vingger (ex matre [de inlandse vrouw bij de doop genaamd] Engeltina Augustijns), geb. 3 okt. en ged. Batavia (Portugese Buitenkerk) 12 nov. 1797 (get.: Jacobus Vingger, Clasina Tilicianus Abrahams), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 25 dec. 1797.

Hun geadopteerde dochter:

5. Francina Elisabeth Vingger (ex matre de vrije Makassaarse vrouw Jieba), geb. 1806, geadopt. Batavia 21 okt. en ged. ald. 2 nov. 1806 (get.: de adoptant, Elisabeth Catharina Bouer⁹⁴⁾, tr. Batavia 15 juni 1823 H. Cooke.

Zijn geadopteerde zoon:

6. Willem Cornelis Vingger (later Vinggre) (ex matre de vrije inlandse vrouw Nortjaja), geb. dec. 1822 en ged. Cheribon 15 febr. 1824 (get.: Andreas Cornelius Augustijnsz, Maria Elisabeth Siege⁹⁵⁾, over. Cheribon 16 juni 1856.

Iic. Gratus Greving, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 11 aug. 1716 (get.: Johannes Jonckwaert, Magtelt Jonckwaert), burger-koopman te Batavia, woonde ald. aan de Konijnengracht (6 juni 1766), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 17 aug. 1777⁹⁶⁾.

Zijn kinderen bij zijn huishoudster, de vrije inlandse vrouw bij de doop genaamd Maria Dirks⁹⁷⁾:

1. Carel Greving, geb. omstr. juni 1764 en geadopt. Batavia 6 juni 1766⁹⁸⁾, verm. jong overleden.
2. Carel Gratus, volgt IIIb.

IIIb. Carel Gratus Greving, geb. Batavia 11 febr. 1767, deed aanvankelijk in de lagere V.O.C.-rangen dienst te Batavia, boekhouder en tweede scriba te Timor 1796, provisioneel opperhoofd te Timor 1798-1800, provisioneel onderkoopman ter algemene secretarie 1806-(1807), archivaris en collationist ter secretarie van de Hoge regering 28 maart 1809-(1810), verzocht vergunning tot verblijf in Batavia 10 jan. 1815, testeerde te Batavia (nots. A. Bussingh) op 27 jan. 1818, overl. Batavia 7 en begr. ald. (Tanahabang) 8 aug. 1818⁹⁹⁾, tr. 1e Wilhelmina Catharina Wanjon, van Middelburg, overl. verm. Batavia en vóór 18 juni 1811, dr. van Timotheus Wanjon en Apollonia van Munster; tr. 2e Batavia 11 okt. 1812 Johanna Petronella Specht, geb. Batavia 31 dec. 1776 en geadopt. ald. 5 maart 1777, overl. Batavia 14 maart 1822, dr. van de vrije inlandse vrouw Cijma van Batavia en geadopt. door Carel Hendrik Specht, burger en vice-president van schepenen te Batavia, en wed. van Johannes Adolph Ham.

Uit het eerste huwelijk:

1. Jan Greving, geb. verm. Timor, begr. Batavia (Tanahabang) 5 sept. 1800.

Uit het tweede huwelijk:

2. Catharina Janssina Greving, geb. 5 juli en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 1 aug. 1813 (get.: Nicolaas Jansse, Catharina Frederika Fockes), overl. verm. Batavia en vóór 27 jan. 1818.

Zijn geadopteerde dochter (ex matre [de vrije inlandse christenvrouw] Estrina Hendriks):

3. Maria Greving, geb. Timor 20 jan. 1793 en ged. Soerabaja 24 nov. 1799 (get.: Man[uel] Dav[id] Siekema, Jacoba Jacobs)¹⁰⁰⁾, overl. Batavia 17 okt. 1867, tr. Batavia 19 maart 1815 Moses Abraham Louis, geb. Batavia 5 en ged. ald. (Portugese Kerk) 9 dec. 1791 (get.: de ouders), inlands burger, overl. Batavia 21 juni 1835, zn. van Moses Abraham Louis en Catharina Francina IJsebrand¹⁰¹⁾.

Uit dit huwelijk zijn geen kinderen bekend.

Genealogie Steufhaas (Steuphaas)

I. Jochem Michielsz. Steufhaas, van Amsterdam, matroos in dienst van de V.O.C., tewerkgesteld in het prauwenhuis te Batavia (1668), hoogbootsman, werd opziener van het prauwenhuis 9 sept. 1672, nam in 1676 en 1677 deel aan verschillende militaire expedities op Java, voerde als luitenant in 1678 het bevel over de blokkade van Pamanoekan, kapitein over het prauwenhuis en de kleine vaartuigen op 80 gulden per maand en hoofd over de V.O.C.-militairen te Indramajoe 10 juni 1679, nam in 1680 en 1681 opnieuw deel aan verschillende militaire expedities, onder andere tegen Cheribon en Krawang, kapitein aan de Nieuwpoort te Batavia 10 okt. 1681, tevens havenmeester en opziener van het prauwenhuis ald. (22 juli 1682), kapitein aan de Utrechtse Poort ald. 2 jan. 1682, nam in 1682 deel aan de expeditie tegen Bantam onder commando van Tack, tractementsverhoging tot 100 gulden per maand 24 okt. 1682, testeerde samen met zijn vrouw te Batavia (nots. D. Reguleth) op 28 okt. 1682 en woonde toen in het compagnies prauwenhuis, overl. [Batavia?] tussen 15 aug. en 9 nov. 1685, tr. Augustina Rodrigo d'Andrades, mardijkervrouw van Palembang, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 31 jan. 1746.

Uit dit huwelijk¹⁰²⁾:

1. Michiel Jochemsz., volgt IIa.
2. Paulus Jochemsz., volgt IIb.
3. Elsie Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 okt. 1676 (get.: Christiaan Poolman, majoor, Anna van Mechelen)¹⁰³⁾.
4. Anna Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 22 sept. 1678 (get.: Jeuriaen Schultz, Anna Charles, huisvr. van Van Mechelen)¹⁰⁴⁾.
5. Jochem Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 30 aug. 1682 (get.: Juriaen Schulten, Simoa Rodrigo)¹⁰⁵⁾.
6. Anthonetta Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 mei 1686 (get.: Joannes Blankert, Catharina Wit)¹⁰⁶⁾, doopgetuige te Batavia 8 okt. 1709, zij testeerde met haar echtgenoot te Batavia (nots. J. Reguleth) op 3 dec. 1715, overl. [Batavia?] na 26 april 1716, tr. Albert Hendriksz. den Brink, chirurgijn in dienst van de V.O.C., overl. [Batavia?] na 26 april 1716, zn. van N.N. en Niesje Hendriksz.

Hun geadopteerde zoon (ex matre Anna Blauwpaart):

Jan den Brink, geb. verm. jan. 1712 en ged. Batavia (Maleise Kerk) 26 april 1716 (get.: de adoptanten)¹⁰⁷⁾.

IIa. Michel Jochemsz. Steufhaas, ged. Batavia (.....) 14 april 1669 (.....), boekhouder in dienst van de V.O.C. (1699), burger te Batavia (1728), boomwachter ald. (1738), testeerde met zijn eerste echtgenote te Batavia (nots. Veenendaal) op 22 sept. 1699, testeerde met zijn tweede echtgenote te Batavia (nots. A. Wichelhuijsen) op 25 nov. 1728¹⁰⁸⁾, samen met zijn broer Paulus Jochemsz. Steufhaas eigenaar van grafkelder nr. 23 in de noordoosthoek van het kerkhof van de Hollandse Kerk, overl. [Batavia?] waarsch. vóór 6 mei 1743¹⁰⁹⁾, tr. 1e Maria Oldenvliet, ged. Batavia (Portugese Kerk) 30 juli 1673 (get.: Albert Bruijningh, Dominga Groessaert), overl. [Batavia?] na 4 sept. 1703, dr. van Jacob Oldenvliet, boomwachter te Batavia, later onderkoopman en kassier van de generale ontvangst ald. in dienst van de V.O.C., en Anna Groes(s)aert (Groessard, Grousaart, Grouardt); tr. 2e Geertruida Gerrits, overl. [Batavia?] na 6 mei 1743¹¹⁰⁾, dr. van N.N. en Helena Jacobs¹¹¹⁾.

Uit het eerste huwelijk¹¹²⁾:

1. Jochem Michielsz. Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 27 sept. 1699 (get.: Jacob Oldenvliet, Augustina Rodrigo), klerk ter secretarie van weesmeesters te Batavia (1725), burger ald. (1725), provisioneel assistent (1733), liet een huis te Batavia bouwen 31 dec. 1725, testeerde met zijn echtgenote te Batavia (nots. J. de Brouwer) op 18 jan. 1733, tr. (ondertr. Batavia 22 febr.) 1725 Anna Eldertsz (Elders), geb. Batavia verm. omstr. 1712¹¹³⁾, overl. [Batavia?] na 18 jan. 1733, verm. dr. van een Aziatische vrouw en geadopt. door Jan Eldertsz, burger te Batavia.

Dit huwelijk was in 1733 verm. kinderloos.

2. Anna Petronella Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 1 sept. 1701 (get.: Nicolaas Oldenvliet, Petronella Lette), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹¹⁴⁾.

3. Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 sept. 1703 (get.: Henricus Vuijst, Susanna Koning), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹¹⁵⁾.

Uit het tweede huwelijk:

4. Cornelis Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 14 aug. 1708 (get.: Wouter Fries, Helena Jacobs), overl. [Batavia?] vóór 14 april 1715.

5. Gerard, volgt III.

6. Augustina Anthonia Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 28 sept. 1710 (get.: Cornelis 't Lam i.p.v. Cornelis Hasselaer, Anthonia Leidecker), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹¹⁶⁾.

7. Helena Cornelia Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 13 dec. 1711 (get.: Rochus Hollaart, Cornelia Coops), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹¹⁷⁾.

8. Geertruida Catharina Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 26 maart 1713 (get.: Joan Keuvel, Catharina Vonk), zij testeerde met haar tweede echtgenoot te Batavia (nots. A. Wichelhuijsen) op 12 febr. 1735 en woonde toen aan het Vierkant¹¹⁸⁾, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 23 juli 1735¹¹⁹⁾, tr. 1e (ondertr. Batavia 19 juni) 1727 Jan Gan(t)zer (Ganser), van Brandenburg, laborant in dienst van de V.O.C. te Batavia 1720, stadsapotheker ald. 1726, overl. [Batavia?] in (vóór 19 okt.¹²⁰⁾ 1731; tr. 2e [Batavia?] in 1731 (na 19 okt.) of 1732 Jan Hendrik Schaap, verm. van 's-Gravenhage en identiek met de Jan Hendrik Schaap die 13 nov. 1721 als onderstuurman in dienst van de V.O.C. te Batavia in ondertrouw ging met Anna Hoexma, burger te Batavia en broodbakker ald. (1735), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 11 april 1739, verm. wedr. van Anna Hoex(e)ma (Hoxema, Hoet(e)ma).

Uit het tweede huwelijk:

a. Geertruida Margaretha Schaap, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 21 april 1733 (get.: Ernst Christiaan Huest, Margaretha Forangier), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 15 febr. 1738¹²¹⁾.

b. Hendrik Michiel Schaap, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 13 april 1734 (get.: Hendrik ...?..., Catharina van den Berg), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 6 mei 1743.

c. Ongedoopt kind, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 17 juli 1735.

9. Cornelis Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 14 april 1715 (get.: Cornelis Hasselaer, Geertruida Constantia Clement, echtelieden), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹²²⁾.

10. Adriaan Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 nov. 1721 (get.: Adriaan Oostwald, Aletta Teut), burger te Batavia, woonde aan de Kaaimansgracht ald., begr. Batavia (Hollandse Kerk) 29 jan. 1746¹²³⁾.

Zijn 'mixtiese' dochter¹²⁴⁾:

Geertruida Susanna Steufhaas, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 1 jan. 1744¹²⁵⁾.

11. Joan Michiel Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 10 dec. 1724 (get.: Joan Keuvel, Maria de Blocq), overl. [Batavia?] vóór 25 nov. 1728¹²⁶⁾.

Door Michiel Jochemsz en zijn tweede vrouw geadopteerde dochter (huisinboorling, ex matre de slavin Rosetta van Boegies):

12. Martha van Batavia, geadopteerd Batavia 1 april 1729¹²⁷⁾.

III. Gerard Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 18 okt. 1709 (get.: Cornelis 't Lam, Jacoba de Fries), burger te Batavia en broodbakker ald. (1736), testeerde met zijn echtgenote te Batavia (nots. J. van Visvliet) op 22 okt. 1736¹²⁸⁾, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 30 okt. 1736¹²⁹⁾, tr. Magteld

Bouman, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 7 jan. 1716 (get.: Johannes Bouman, Anna Maria Bouman), woonde aan de Tijgersgracht te Batavia (1769), overl. [Batavia?] na 29 juli 1769¹³⁰), dr. van Jacobus Bouman en Magteld Jonkwaard, zij hertr. (ondertr. Batavia 28 maart) 1737 Jan Reynax, zij tr. 3e Michiel van der Crab (Crap).

Uit dit huwelijk:

1. Michiel Jacobus, volgt IV.
2. Magteld Geertruida Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 1 dec. 1733 (get.: Johannes Joachim Cogh, Aletta Faas), tr. 1e [Batavia?] omstr. 1750 Adriaan van Groenberg, burger-koopman te Batavia, commissaris van huwelijks- en kleine gerechtszaken 1 juli 1754, vice-president van idem 9 juni 1758, naar Nederland verlost 19 aug. 1760, overl. verm. in Nederland; tr. 2e Veere 1 dec. 1766 Mr. Daniel Willem de Cliever, vroedschap en schepen te Veere, zn. van Jacobus de Cliever en Jacoba Warkier.

Uit het eerste huwelijk:

- a. Catharina Magteld van Groenberg, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 24 okt. 1751 (get.: Michiel van der Crab, Machteld Bouman, echtelieden), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 28 aug. 1753¹³¹).
- b. Catharina Magteld van Groenberg, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 14 okt. 1753, verbleef in 1770 in Nederland, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 23 dec. 1777¹³²), tr. Batavia (Portugese Buitenkerk) 16 (ondertr. ald. 4) jan. 1770 Johan Wichers, koopman, zn. van Wicher Wichers en N.N., hij hertr. Batavia (Hospitaalskerk) 10 mei (ondertr. ald. 25 april) 1778 Catharina Geertruida van Ravensteijn.
- c. Adriaan Michiel van Groenberg, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 10 okt. 1756 (get. Michiel van der Crab, Machteld Bouman), verbleef in 1770 in Nederland, trad als jong assistent in dienst van de V.O.C. 6 aug. 1776 en keerde naar Indië terug, assistent (1780), tr. Batavia (Portugese Buitenkerk) 25 juni 1780 (gesch. van tafel en bed 5 dec. 1785) Johanna Catharina Adriana van Iperen, j.d. van Lillo, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 17 juli 1790¹³³), dr. van Ds. Josua van Iperen en Maria Catharina de Waal.
- d. Gijsbert van Groenberg, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 jan. 1758 (get.: Ewout van Groenberg, Josina Hals), verbleef in 1770 in Nederland, kapitein bij het regiment mariniers van generaal Douglas te Veere (10 nov. 1780, 1783).
3. Anna Cecilia Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 31 okt. 1734 (get.: Christoffel Grastorff, Anna Cecilia Bierens, echtelieden), overl. [Batavia?] vóór 22 okt. 1736¹³⁴).
4. Maria Woutrina Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 25 nov. 1736 (get.: Mr. Gualtherus 't Lam, Maria 't Lam), begr. (als de Christenvrouw Wisterina Steufhaas) Batavia (Tanahabang) 1 aug. 1810¹³⁵).

IV. Michiel Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 jan. 1733 (get.: Jacobus Bouman, Anna Geertruida Bouman), burger te Batavia (1758), boedelman ald. 23 sept. 1760, vice-president van boedelmeesters 30 dec. 1760, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 29 juli 1769¹³⁶), tr. (ondertr. Batavia 6 juli) 1758 Maria Petronella Stamper, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 27 jan. 1768.

Uit dit huwelijk:

1. Michiel Leendert Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 16 juni 1759 (get.: Michiel van der Crab, Magteld Bouman).
2. Willem Jacob Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 26 aug. 1760 (get.: Michiel Jacobus Steufhaas (de vader?), Anna Geertruida Bouman).
3. Michiel Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 aug. 1761 (get.: Michiel van der Crab, Magteld Bouman, echtelieden), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 1 jan. 1767¹³⁷).
4. Magteld Geertruida Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 9 juli 1762 (get.: Adrianus van Groenberg, Magteld Geertruida Steufhaas), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 14 dec. 1763¹³⁸).

Iib. Paulus Jochemsz. Steufhaas, in dienst van de V.O.C., ordinar klerk ter generale secretarie te Batavia (1705), boekhouder (1709), testeerde met zijn eerste vrouw te Batavia (nots. Wetgen) op 19 mei 1705, woonde met zijn tweede echtgenote aan de Jonkersgracht (1709), doopgetuige te Batavia bij een kind Hupkes 14 sept. 1732, samen met zijn broer Michiel Jochemsz. Steufhaas eigenaar van grafkelder nr. 23 in de Hollandse Kerk, overl. verm. Batavia en na 14 sept. 1732, tr. 1e Anna Oldenvliet, ged.

Batavia (Hollandse Kerk) 5 jan. 1679 (get.: Joan van Hoorn, Anna [onleesbaar]), overl. verm. Batavia en tussen 19 mei 1705 en begin 1709, dr. van Jacob Oldenvliet, boomwachter te Batavia, later onderkoopman in dienst van de V.O.C. en kassier van de generale ontvangst ald., en Anna Groes(s)aert (Groessard, Grousaart, Grouardt); tr. 2e Isabella Gouijn, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 10 juni 1687 (get.: Cornelia van Hamme, Arnoldus Colet, Anna Groen, Maria Nacken), testeerde te Batavia (nots. N. van Haeften) op 22 juli 1709 (testament gedeponereerd 9 okt. 1715), overl. [Batavia?] tegen het einde van sept. 1715, dr. van Isaac Gouijn, burger en winkelier te Batavia, en Johanna Pepinxter (Pepingster).

Uit het eerste huwelijk:

1. Anna Augustina Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 25 juni 1705 (get.: Nicolaas Oldenvliet, Augustina Rodrigo), testeerde met haar man te Batavia (nots. J. de Brouwer) op 10 okt. 1733¹³⁹, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 10 april 1736, tr. Jan Hupke(n)s, burger te Batavia, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 11 aug. 1750.

Uit dit huwelijk:

a. Johanna Geertruida Hupkes, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 14 sept. 1732 (get.: Paulus Jochemsz. Steufhaas, Suzanna [onleesbaar]).

Hun geadopteerde kinderen:

b. Pieter Hupkes (ex matre hun slavin Dorothea van Negapatnam; voor de adoptie Pieter van Batavia), geadopt. Batavia 17 juli 1730¹⁴⁰.

c. Jacomina Hupkes (ex matre hun slavin Christina van Bali), geadopt. Batavia 7 maart¹⁴¹ en ged. ald. 25 mei 1735, begr. Batavia (Binnen Portugese Kerk) 6 sept. 1757, tr. Batavia 26 aug. 1751 Ary Kemp, kaartenmaker in dienst van de V.O.C., overl. vóór zijn vrouw.

Uit het tweede huwelijk:

2. Johanna Catharina Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 8 okt. 1709 (get.: Isaac Gouijn, Anthonetta Steufhaas), genoemd in het testament van haar zuster Anna Augustina Steufhaas 10 okt. 1733, doopgetuige te Batavia bij een kind Galibaan 31 okt. 1739, overl. [Batavia?] na 31 okt. 1739.

3. Michiel Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 8 febr. 1711 (get.: Anthony Chasteleijn, Anna de Haan), overl. [Batavia?] vóór 10 okt. 1733¹⁴².

4. Isaac Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 28 aug. 1712 (get. : Cornelia van Hamme, vertegenwoordigd door Maria Cornelia en Anthoni van Hamme, Maria Nacke), overl. [Batavia?] vóór 10 okt. 1733¹⁴³.

5. Elisabeth Henrietta Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 4 febr. 1714 (get.: Arnoldus Abeleven, Dina Maria van Riebeek) genoemd in het testament van haar zuster Anna Augustina Steufhaas 10 okt. 1733, woonde met haar echtgenoot aan de Konijnengracht, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 26 april 1741¹⁴⁴, tr. Thomas Galibaan, van Gale, scheepstimmerman in dienst van de V.O.C., begr. Batavia (Hollandse Kerk) 28 maart 1759¹⁴⁵, hij hertr. Juliana Anthonia van Leeuwen.

Uit dit huwelijk:

a. Paulus Galibaan, geb. 30 en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 31 okt. 1739 (get.: Claas Gijsepil, Johanna Catharina Steufhaas).

b. Susanna Isabella Galibaan, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 30 april 1741 (get.: Simon Joseph, Belida Maria Gaalschot).

Hun geadopteerde dochter (vrijgegeven huisinboorling van Simon Joseph, ex matre diens slavin Mallati van Mandhaar):

c. Adriana Galibaan (voor de doop Adriana van Batavia), geadopt. Batavia 20 april 1740¹⁴⁶.

Vermoedelijk tot de hiervoor behandelde familie Steufhaas behorend:

1. Michiel Emanuel, volgt I (mogelijk een zoon van IIa, 10).
2. Gerrit Jacobus, volgt II (mogelijk een zoon van IIa, 1).

I. Michiel Emanuel Steufhaas, geb. Batavia 1744 of 1745¹⁴⁷, burger te Batavia (1765), wachtmeester bij de Westzijdse burgerij (1776, 1777), testeerde met zijn tweede echtgenote te Batavia (geen notaris vermeld) op 18 sept. 1781, overl. Batavia 12 nov. 1781 en begr. ald. (Hollandse Kerk) dezelfde dag¹⁴⁸, tr. 1e (ondertr. Batavia 9 mei) 1765¹⁴⁹ Catharina Wilhelmina van Erven, van Gale, testeerde te Batavia

(nols. Rolff) op 19 sept. 1772 en woonde toen aan de Tijgersgracht, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 20 sept. 1772¹⁵⁰), dr. van Clara Maria Emanuels en geadopt. door Willem (van) Erven, kapitein-luitenant-ter-zee in V.O.C.-dienst; tr. 2e Batavia (Portugese Binnenkerk) 30 (ondertr. ald. 13) juni 1776 Maria Catharina Christi(a)na Scharleman, ged. Batavia (Lutherse Kerk) 23 okt. 1757 (get.: Jurriaan Wendt, Maria Catharina Gerstenberg), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 24 nov. 1780¹⁵¹), dr. van Julius Tobias Scharleman, kapitein van de Westzijdse compagnie, en Anna Frederika Me(i)nck en wed. van 1e Jacob Dirk Cremers en 2e Cornelis van Zwaard.

Uit het eerste huwelijk:

1. Michiel Adriaan Steufhaas, geb. omstr. 1765¹⁵²), assistent in dienst van de V.O.C., begr. Batavia (Hollandse Kerk) 7 juni 1788¹⁵³).
2. Geertruida Willemina Steufhaas, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 19 aug. 1769¹⁵⁴).

Uit het tweede huwelijk:

3. Ongedoopt kind (pas geboren), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 27 nov. 1780.

Zijn geadopteerde kinderen:

4. Michiel Steufhaas, geadopt. Batavia 5 jan. 1775¹⁵⁵) (ex matre de vrije inlandse vrouw Tamar van Batavia), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 16 okt. 1780¹⁵⁶).
5. Jan Steufhaas (voor de adoptie en doop Jan de Vrede genaamd) (ex matre de vrije Christenvrouw Flora de Vrede), geadopt. Batavia 13 en ged. ald. (Portugese Kerk) 30 okt. 1777 (get.: de adoptant).
6. Zoon, geadopt. Batavia 24 sept. 1779¹⁵⁷) (ex matre de vrije Aziatische vrouw Andromeda van Ternate), overl. verm. Batavia en vóór 12 nov. 1781¹⁵⁸).

II. Gerrit Jacobus Steufhaas, van Batavia, geb. verm. omstr. 1750-1755, burger te Batavia en broodbakker ald., wachtmeester bij de Oostzijdse burgercompagnie ald. (1777), diaken van de Nederduits-gereformeerde gemeente ald. 2 dec. 1783, tweede adjudant bij de Oostzijdse burgerij 29 juni 1786, schepen te Batavia (1802, 1806, 1809), commissaris van de bank van lening ald. (16 okt. 1806), begr. Batavia (Tanahabang) 4 okt. 1816¹⁵⁹), tr. Batavia (Hollandse Kerk) 20 (ondertr. ald. 3) april 1777 Anna Christina Schröder (Schreuder), van Batavia, doopgetuige te Batavia bij kind Barends 10 april 1808, overl. na haar echtgenoot.

Uit dit huwelijk:

1. Jacomina Hendrica Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 13 mei 1778 (get.: Hendrik Keelenbeek, Jacomina Jacobs), overl. [Batavia?] vóór 2 dec. 1802.
2. Pieter Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 26 sept. 1779 (get.: Pieter Daniel Boudewijns, Elisabeth Seguin), procureur voor de beide rechtbanken (Raad van Justitie en schepenen) te Batavia (1802), testeerde met zijn vrouw te Batavia (nols. J.N. Michell) op 2 dec. 1802¹⁶⁰), overl. Batavia 10 en begr. ald. (Tanahabang) 11 juni 1810¹⁶¹), tr. Batavia (Hollandse Kerk) 12 dec. (ondertr. ald. 27 nov.) 1802 Geertruida Frederica Wannemaker, ged. Batavia (Portugese Kerk) 4 april 1784 (get.: Jonathan Michiels, Agraphina Abrahams), overl. Parrapattan (Batavia) 5 mei 1846, dr. van Frederik Gustaaf Wannemaker, boedelmeester en schepen te Batavia, en Geertruida Michiels, zij hertr. (ondertr. Batavia 23 maart) 1811 Mr. Jan Burger, wedr. van Christina Margaretha Scheffer.
3. Ongedoopt kind (pas geboren), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 7 nov. 1780¹⁶²).
4. Ongedoopte dochter (pas geboren), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 2 okt. 1781¹⁶³).
5. Ongedoopte zoon (pas geboren), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 30 juni 1782¹⁶⁴).
6. Geertruida Jacoba (Jacomina) Steufhaas, geb. 14 en ged. Batavia (Portugese Binnenkerk) omstr. 22 dec. 1783¹⁶⁵), begr. Batavia (Tanahabang) 11 dec. 1817¹⁶⁶), tr. 1e Batavia 25 jan. 1802 Christiaan van Schr(e)ijn, van Middelburg, gezworen klerk ter generale secretarie te Batavia, begr. Batavia (Tanahabang) 16 febr. 1802¹⁶⁷); tr. 2e Batavia 12 nov. (ondertr. ald. 18 okt.) 1806 Willem van Bercum, van Amsterdam, in Indië sinds 1 febr. 1798, onderkoopman en korte notulist en effensteller der patriase positieve orders (1806), secretaris van boedelmeesters (1809), secretaris van boedelmeesters en procureur ald. (1813), testeerde te Batavia (nols. J.C. Boswel) op 8 sept. 1807, vroeg acte van verblijf te Batavia 15 nov. 1813 en 10 jan. 1815, begr. Batavia (Tanahabang) 3 april 1815¹⁶⁸).

Uit het tweede huwelijk:

- a. Hermanus Jacobus van Bercum, geb. 27 juni en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 3 juli 1808 (get.: Gerrit Jacobus Steufhaas, Geertruida Frederica Wannemaker).

- b. Ongedoopt kind, begr. Batavia (Tanahabang) 14 sept. 1809.
- c. Willem van Bercum, geb. 19 juli en ged. Batavia (Hollandse Kerk) 26 aug. 1810 (get.: de vader, Anna Elisabeth Maroski, wed. Dames).

7. Michiel Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 6 nov. 1785 (geen get.), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 20 juli 1786¹⁶⁹).

8. Johannes Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 31 dec. 1786 (get.: Johannes Janssen, Maria Magdalena), begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 25 juli 1787¹⁷⁰).

9. Christiaan Jacobus Steufhaas, ged. Batavia (Hollandse Kerk) 3 jan. 1790 (get.: Jacobus Prins, Elisabeth Michiels, huisvr. van Willem Baron), jong assistent in dienst van het Indische gouvernement met een driejarig verband 14 febr. 1806, begr. Batavia (Tanahabang) 9 sept. 1809¹⁷¹).

Tot deze familie behorend?:

Jacob Steufhaas, geb. mogelijk omstr. 1730, inlands burger (Mardijker) te Batavia, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 29 febr. 1776, tr. Francina Meijer.

Uit dit huwelijk:

1. Anthony Steufhaas, ged. Batavia (Portugese Kerk) 25 juli 1755 (get.: Christiaan Pieter Toorop, Diana Anthonijs).

2. Johannes Jeronimus Steufhaas, ged. Batavia (Portugese Kerk) 12 aug. 1759 (get.: Jacob Jacobusz, Johanna Gerrits), tr. 1e 1781 Johanna Jacoba Willems; tr. 2e Batavia (Portugese Binnenkerk) 16 dec. (ondertr. ald. 29 nov.) 1798¹⁷²) Susanna Diamanche, van Batavia.

Uit het eerste huwelijk:

a. Jacob Steufhaas, geb. 15 en ged. Batavia (Portugese Buitenkerk) 25 maart 1791 (get.: Henricus Deliaan Jacobs, Engeltina Jacobs), [begr. Batavia (Tanahabang) 22 juni 1808].

Uit het tweede huwelijk:

b. Johanna Susanna Steufhaas, geb. 12 en ged. (Maleise Kerk) 21 juli 1799 (get.: de ouders).

Bijlage Louis:

I. Augustijn Louijsz, inlands burger (Mardijker), testeerde met zijn echtgenote te Batavia (nots. C. Schoute) op 4 dec. 1733, woonde in 1761 aan de Konijnengracht te Batavia, tr. Catharina Jansen.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes Louijsz, geb. omstr. 1721¹⁷³).
2. Moses, volgt II.
3. Augustinus Louijsz, geb. omstr. 1726¹⁷⁴).

II. Moses Louijsz, geb. omstr. 1725¹⁷⁵ [=?] Moses Augustijn Louis, inlands burger, overl. Batavia 25 febr. 1773 (sterfhuus aan de westzijde van de Rinocerosgracht), tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

1. Johannes Augustijn Louis, geb. ± 1753¹⁷⁶).
2. Moses Augustijn Louis, geb. ± 1756¹⁷⁷), inlands burger, klerk te Batavia (mei 1791), begr. Batavia (Tanahabang) 24 juli 1804¹⁷⁸).
3. Albertina Catharina Louis, zonder leeftijdsopgave vermeld in het testament van haar ouders, begr. Batavia (Tanahabang) 13 juni 1801¹⁷⁹), tr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 26 aug. (ondertr. ald. 26 juli) 1770 David Jansz. Valentijn, schoolmeester (9 dec. 1782).

Zijn natuurlijke ('onechte') zoon (ex matre de vrije christenvrouw Juliana Jans):

4. Moses Abraham, volgt III.

Zijn zoon:

5. Carel Louisz, geb. nov. 1762, begr. Batavia (Portugese Binnenkerk) 25 april 1763¹⁸⁰.

III. Moses Abraham Louis, geb. ± 1760¹⁸¹, inlands burger, assistent in dienst van de V.O.C. (1780), begr. Batavia (Tanahabang) 15 sept. 1813¹⁸², tr. Batavia (Hollandse Kerk) 2 april (ondertr. ald. 16 maart) 1780 Catharina Francina IJsebrand, begr. Batavia (Tanahabang) 24 jan. 1812.

Uit dit huwelijk:

1. Juliana Catharina Louis, geb. 15 en ged. Batavia (Portugese Kerk) 19 nov. 1784 (get.: Moses Abraham (ten rechte Moses Augustijn) Louis, Juliana Jans), begr. Batavia (Tanahabang) 21 aug. 1803¹⁸³.

2. Moses Abraham Louis, ged. Batavia (Portugese Kerk) 9 dec. 1791 (get.: de ouders), overl. Batavia 21 juni 1835, tr. Batavia 19 maart 1815 Maria Greving, geb. Timor 20 jan. 1793 en ged. Soerabaja 24 nov. 1799, overl. Batavia 17 okt. 1867, dr. van [de inlandse christenvrouw] Estrina Hendriks en geadopt. door Carel Gratus Greving.

noten:

- 1) Batavia was binnen zijn ommuring verdeeld in een Oost- en een Westzijde. Beide stadsdelen, waarvan de Oostzijde het oudst was, lagen aan weerskanten van de Grote Rivier (Kali Besar of Tjiliwoeng), die westelijk van het Kasteel van Batavia in zee uitstroomde. Later werd de stad uitgebreid met voorsteden (Ooster-, Zuider- en Wester-Voorstad). De stad telde een groot aantal in noord-zuidrichting en dus evenwijdig aan de Grote Rivier lopende grachten, zoals de Tijgersgracht en de Kaaimansgracht in de Oostzijde en de Jonkersgracht, Rhinocerosgracht (ook Spinhuisgracht genoemd) en Moorse Gracht in de Westzijde. De Jonkersgracht werd ook aangeduid als Grote en Kleine Roea Malacca (respectievelijk ten zuiden en ten noorden van de Utrechtsestraat gelegen). Dwars op deze grachten liepen de Leeuwinnengracht, Amsterdamsegracht (Oostzijde), Maleisegracht en Java(an)segracht (Westzijde). Ook de voorsteden werden doorsneden door grachten, zoals de Bacharachgracht, Amanusgracht (Wester-Voorstad), Verburghsgracht, Wijnandsgracht en Meijgracht (Ooster-Voorstad). In de ommuring van de stad lag een groot aantal bastions (punten) die onder andere waren genoemd naar steden (Amsterdam, Middelburg, Rotterdam en Delft), gewesten (provincies) en het Oranje-huis (Oranje, Nassau en Dietz).
- 2) F. de Haan, *Daghregister gehouden int Casteel Batavia vant passerende daer ter plaetse als over geheel Nederlandts India anno 1679* (Batavia's-Gravenhage 1909), 438.
- 3) In 1710 telde de ommelanden van Batavia 130 suikermolens, die op van de Bataviase elite gepachte grond stonden en in handen waren van 84 ondernemers, waarvan liefst 79 Chinezen en slechts vier Nederlanders en een Javaan. Zie: J. de Jong, *De waaier van het fortuin. De Nederlanders in Azië en de Indonesische archipel 1595-1959* ('s-Gravenhage 1998), 113.
- 4) F. de Haan, *Oud Batavia* (Bandoeng 1935), 382-383.
- 5) In 1700 1,98% (!) van het totaal aantal compagniesdienaren in geheel Azië. Zie: R. de Neve, Y. Prins, 'Indische familienetwerken in de VOC-tijd', in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie* 56 (2002), 62. Voor de hoofdvesting Batavia zal dat percentage hoger hebben gelegen.
- 6) Brief van J.P. Coen aan de bewindhebbers van de V.O.C. d.d. 10 december 1616 in H.T. Colenbrander, *Jan Pietersz. Coen, bescheiden omtrent zijn bedrijf in Indië* 1 ('s-Gravenhage 1919), 245 en aangehaald in J.G. Taylor, *The social world of Batavia. European and Eurasian in Dutch Asia* (Madison, Wisconsin 1983), 9.
- 7) In 1674 waren in Batavia zes Europese burgers als schoolmeester gevestigd. De overige zestien particuliere scholen - er waren ook compagniescholen - werden gedreven door Mardijkers. In 1778 telde de stad zes particuliere Europese scholen, onder ander die van Isaac Boterkoper aan de Roema Malakka (Jonkersgracht in de Westzijde) en aan de Tijgersgracht (Oostzijde) van de weduwe Brandes. Zie: De Haan, *Oud-Batavia*, 634.
- 8) Citaat in De Haan, *Oud-Batavia*, 519-520.
- 9) De Haan, *Oud-Batavia*, 419.
- 10) Citaat in De Jong, *Waaier*, 126.
- 11) De Haan, *Oud-Batavia*, 421. Zie voor zijn familie De Neve en Prins, 'Indische familienetwerken', 55-121, ald. 70-78.
- 12) R.G. de Neve, 'Genealogie van de in Batavia gevestigde familie Teisseire en haar verwanten', in: *De Indische Navorscher* 17 (2004), 11-19.
- 13) De Haan, *Oud-Batavia*, 415.
- 14) 'Mixtiese' burgers werden in voorkomende gevallen ook aangeduid als 'inlandse' burgers, wat het dus niet altijd gemakkelijk maakt beide categorieën te onderscheiden.
- 15) De V.O.C. voerde tegen de Portugezen gedurende de zeventiende eeuw een langdurige en verbeterde strijd om

- de heerschappij in Azië. De tegenstander van de compagnie beschikte in Zuid- en Zuidoost-Azië ter bescherming van zijn Aziatische handelsnetwerk (de Estado da India) over een groot aantal versterkte factorijen, waarvan de belangrijkste waren Goa (hoofdstunpunt), Cochin, Colombo, Malakka en Macao. Uiteindelijk wist de compagnie haar concurrent bijna overal te verdrijven en werden Ambon (1605), Malakka (1641), Colombo op Ceijlon (1656), Tutucorijn op de zuidkust van Voor-Indië (1658), de kust van Coromandel (Negapatnam: 1659; Sao Thomø: 1662), de kust van Malabar (Cochin: 1663) veroverd.
- 16) Het was verboden om Javanen als slaaf te houden.
  - 17) De aparte status van Mardijkers bleek uit het feit dat zij binnen de Bataviase schutterij naast de Europese compagnieën eigen compagnieën vormden. Tot in elk geval 1761 waren er zes mardijkercompagnieën. Het jaar daarop werd het aantal weerbare Mardijkers op 2.000 geschat. Daarna nam het aantal mardijkercompagnieën gestaag af: in 1777 vijf compagnieën 'inlandse Christenen' (dus niet meer aangeduid als mardijkercompagnieën), in 1794 vier en in 1797 twee. In 1801 was er nog slechts één compagnie (die van de Zuider-Voorstad) over, die in 1808 ophield te bestaan. Zie: De Haan, *Oud-Batavia*, 402.
  - 18) De Haan, *Oud-Batavia*, 620.
  - 19) *Ibidem*, 407.
  - 20) N.A., V.O.C., Generale landmonsterrol van ultimo juni 1752, inv.nr. 5220.
  - 21) G.J. Schutte (red.), *Het Indisch Sion. De Gereformeerde kerk onder de Verenigde Oost-Indische Compagnie* (Hilversum 2002), 32. De relatief geringe zendingsdrang van de V.O.C. blijkt onder andere uit het feit dat gedurende de periode 1602-1794 in dienst van de V.O.C. in totaal slechts 635 (waaronder ook enkele lutherse) predikanten zijn uitgezonden of in Indië bevestigd, dat is dus een gemiddelde van slechts iets meer dan drie per jaar. Overigens overleed een fors aantal van hen (90) reeds voordat zij op hun standplaats arriveerden (Schutte, *Indisch Sion*, 73, 88-89). Het aantal predikants-plaatsen in het octrooigebied van de compagnie was navenant gering. In de periode 1611-1793 werden er slechts 41 predikantsplaatsen gesticht, waarvan er enkele voor het einde van de compagnie al weer waren opgeheven. De meeste stichtingen vonden plaats in de Kaapkolonie (9), op de Molukken (Ambon, Ternate en Banda) (8), Ceylon (6) en te Batavia (5). De overige predikantsplaatsen (13) bevonden zich op Timor (3), Formosa (1), Onrust (1), te Coromandel (2), Cochin (1), Malakka (1), Makassar (1), Semarang (1), Soerabaja (1) en Tutucorijn in Zuid-India (1). De stichtingsdata lagen in meerderheid (30) voor het jaar 1689. De predikantsplaatsen te Semarang en Soerabaja dateerden pas van respectievelijk 1755 en 1785 (Schutte, *Indisch Sion*, 85).
  - 22) Taylor, *Social world*, 22.
  - 23) R.G. de Neve, 'Een Oosters sprookje: Augustijn Michiels en zijn familie', in: *De Nederlandsche Leeuw* 116 (1999), 539-554.
  - 24) De Haan, *Oud-Batavia*, 242.
  - 25) U. Bosma, R. Raben, *De oude Indische wereld 1500-1920. De geschiedenis van Indische Nederlanders* (Amsterdam 2003), 58.
  - 26) De Haan, *Oud-Batavia*, 411, 414-415; H.E. Niemeijer, 'Jonas van Batavia. Indisch in de zeventiende eeuw', in W. Willems, R. Raben, E. Seriese e.a. (red.), *Uit Indië geboren. Vier eeuwen familiegeschiedenis* (Zwolle 1997), 19.
  - 27) Taylor, *Social world*.
  - 28) De Neve en Prins, 'Indische familienetwerken', 55-121.
  - 29) De Haan, *Oud-Batavia*, 571.
  - 30) Citaat uit V.I. van de Wall, *Oude Hollandsche buitenplaatsen van Batavia I* (Deventer [1943]2) 14. Het betreft hier de tweede, vermeerderde druk van dit werk, waarvan de geplande delen 2 en 3 nooit zijn verschenen. De eerste druk werd uitgegeven te Batavia in 1932.
  - 31) Zie voor een overzicht van de in 1790 nog bestaande landgoederen Van de Wall, *Buitenplaatsen*, 17-18 (aantekening 3).
  - 32) Citaten uit Van de Wall, *Buitenplaatsen*, 107-108.
  - 33) Van de Wall, *Buitenplaatsen*, 17-18.
  - 34) De Neve en Prins, 'Indische familienetwerken', 55-121.
  - 35) S.A.C. Dudok van Heel, 'Familie van de gouverneurs-generaal. De afstammelingen van Dirk Comans (Hoorn 1648-Batavia 1708)', in: *Jaarboek van het Centraal Bureau voor Genealogie* 56 (2002), 141-178.
  - 36) Gaf bij zijn trouwen op 25 jaar oud te zijn.
  - 37) Hun kinderen waren Fredrik, baas-schoenmaker, Johannes en Jacobus, juweliers, Anna Maria, huisvr. van Theunis Gerritsz. Diepeveen.
  - 38) Gaf bij haar trouwen op 16 jaar oud te zijn.
  - 39) Zij werd begraven in de kelder van Michiel Steufhaas vanuit het huis van Michiel Crap aan de Jonkersgracht, waar zij was overleden.
  - 40) Hun kinderen waren Balthasar, Engeltina, Maria en Johannes.

- 41) Begraven vanuit het huis van haar moeder aan de westzijde van de Tijgersgracht.
- 42) N.A., V.O.C., scheepssoldijboek schip "Kerkwijk", inv.nr. 5988, fol. 166 en 168.
- 43) Ibidem: 'sonder toelagginge van gage'.
- 44) Begraven vanuit zijn huis buiten de Rotterdamse Poort 'over' het graanmagazijn.
- 45) Begraven vanuit het huis van zijn moeder aan de westzijde van de Tijgersgracht.
- 46) Begraven in de kelder van Rudolph Coulster.
- 47) Hun kinderen (4) waren Jacobus, Reijkert Abraham, [onleesbaar] en [onleesbaar].
- 48) Als Geertruida Bouman.
- 49) Anna Geertruida, zuster van Magteld van der Crab, geb. Bouman.
- 50) N.A., V.O.C., Scheepssoldijboek schip "Hillegonda", inv.nr. 14427, fol. 2.
- 51) N.A., V.O.C., Scheepssoldijboek schip "Loosdrecht", inv.nr. 5940, fol. 128.
- 52) Begraven vanuit zijn sterfhuis, waarvan eigenaar is zijn zwager Michiel van der Crap, gelegen aan de oostzijde van de Tijgergracht.
- 53) Begraven vanuit zijn huis aan de Jonkersgracht.
- 54) N.A., V.O.C., scheepssoldijboek schip "Den Dam", inv.nr. 13926, fol. 106, 110-112.
- 55) A.J.E. van Ourijck van der Crab, *Het geslacht van der Crab en aanverwante familiën. Biographisch-genealogisch overzicht 1500-1900* ('s-Gravenhage 1928), 138.
- 56) Hij is mogelijk de Jan Reijnax, in 1767 soldaat aan de pen te Bantam, die vendupenningen verdubbelde.
- 57) Begraven vanuit het huis aan de westzijde van de Moorse Gracht.
- 58) Hun kinderen waren Johannes (20 jaar), Isaak (12 jaar), Maria, huisvr. van Johannes Grevinck, Cornelia, huisvr. van Joannes Bouman, en Magteld, huisvr. van Jacobus Bouman.
- 59) Haar drie kinderen waren: Johannes, burger, Maria, wed. Joannes Grevinck en Cornelia, wed. Joannes Bouman.
- 60) Begraven vanuit het sterfhuis aan de westzijde van Tijgersgracht.
- 61) De Collectie Bloys van Treslong Prins vermeldt hem noch als bruidegom, noch als adoptiefader. Ook van zijn begraven wordt geen melding gemaakt.
- 62) Begraven vanuit sterfhuis aan de Jonkersgracht.
- 63) Testament van Justinus Vink van die datum te Batavia (nots. C. Schoute).
- 64) Begraven vanuit zijn sterfhuis buiten de Rotterdamse Poort in de kelder van Justinus Vink.
- 65) Niet genoemd in het testament van zijn of haar ouders.
- 66) Begraven vanuit zijn tuinhuis aan de weg naar Jacatra. Voor hem werd in de Portugese Kerk een wapenbord opgehangen.
- 67) Begraven vanuit een huis aan de westzijde van Jonkersgracht.
- 68) Blijkens haar grafschrift, gepubliceerd in Nederlandse Oudheden Molukken, 164, was zij bij haar overlijden 26 jaar, 4 maanden en 4 dagen oud. Als haar overlijdensjaar wordt echter het jaar MDCCLVII (1757) opgegeven.
- 69) N.A., V.O.C., scheepssoldijboek schip "Woitkensdorp", inv.nr. 13020, fol. 138vo., 139, 217vo., 218, 219vo., 220.
- 70) Notariële akte van die datum (nots. J.L. Gousset). Zij was 'huisinboorling' van de adoptant.
- 71) De microfiches op naam Hartman in de Collectie Bloys van Treslong Prins zijn onleesbaar.
- 72) Begraven vanuit het sterfhuis aan de Spinhuisgracht.
- 73) Bij de doop drie maanden oud.
- 74) Begraven voor rekening van Mr. Wijnand van Hoesen en Gerrit Jacobus Steufhaas.
- 75) Begraven vanuit haar sterfhuis aan de westzijde van de Grote Rivier voor rekening van Jeremias Otto Caulier en Dirk ten Boekhorst.
- 76) Van de Wall, *Buitenplaatsen*, 18.
- 77) Van Bremen, vertrok in 1729 als soldaat in dienst van de V.O.C. aan boord van het schip "Castricum" (kamer Amsterdam) naar Indië (N.A., V.O.C., Generale Restant Landmonsterrol van 1745, inv.nr. 5193, fol. 236vo.-237), begr. Batavia (Hollandse Kerk) 5 dec. 1748 vanuit zijn sterfhuis aan de Tijgersgracht. Zijn dochter Catharina Bartlo, begr. Batavia (Hollandse Kerk) 17 dec. 1752.
- 78) Begraven voor rekening van Elisabeth Greving.
- 79) R.M. Dumas, Meerdere generaties van het geslacht Mahieu op Java', in: *De Indische Navorscher* 15 (2002), 1-6, ald. 3.
- 80) Als Sirardus Bartlo, 1 jr. oud.
- 81) N.A., V.O.C., Scheepssoldijboek schip "Patriot", inv.nr. 6604, fol. 3, 349.
- 82) Hij voerde in blauw een schuinlinks geplaatste sleutel met de baard naar boven en rechts, vergezeld boven en onder van een lelie en als helmteken de sleutel paalsgewijs geplaatst met de baard naar boven en rechts,
- 83) N.A., V.O.C., Scheepssoldijboek schip "Hoolwert", inv.nr. 6715, fol. ....
- 84) N.A., V.O.C., Scheepssoldijboek schip "Zeepaard", inv.nr. 6640, fol. 15-16.

- 85) Van de Wall, *Buitenplaatsen*, 18.
- 86) Voor rekening van weesmeesters.
- 87) Ving ~ ger (Ving ~ gre) = Gre ~ ving; een voorbeeld van naamsomkering in Nederlandsch-Indië.
- 88) Onder andere bij de doop van zijn zoon Johannes (kind nr. 1).
- 89) Drie jaar oud. Begraven voor rekening van zijn vader uit diens huis aan de Spinhuisgracht.
- 90) Op 10 aug. 1823 en 6 febr. 1825 (dopen van twee van haar kinderen) vermeld als Catharina Elizabeth Vingger. Zie: P.A. Christiaans, *Het doopregister van de Maleise Kerk te Batavia 1818-1828 [en] het kopie-doopregister van de Protestantse gemeenten van Batavia 1816-1828* ('s-Gravenhage 2006), 52, 158. Het betreft de kinderen 1 en 2 van generatie III in de genealogie Cordesius (zie volgende noot).
- 91) P. Kal, 'Genealogie van het geslacht Cordesius', in: *De Indische Navorscher* 4 (1991), 145-153.
- 92) Anderhalf jaar oud.
- 93) Drie jaar oud.
- 94) Twee maanden oud.
- 95) EΘn jaar en ruim twee maanden oud.
- 96) Begraven vanuit het huis van Johannes Greving, eerste gezworen klerk bij schepenen, aan de oostzijde van Tijgersgracht.
- 97) Zij werd begr. Batavia (Tanahabang) 18 juni 1806 na eerder te zijn hertrouwd met Christiaan Thomas, luitenant-ter-zee.
- 98) Twee jaar oud.
- 99) Voor rekening van weesmeesters.
- 100) Haar moeder was tentijde van de doop reeds overleden.
- 101) Zie bijlage.
- 102) In 1729/1730 waren uit dit huwelijk in leven Michiel en Paulus Steufhaas.
- 103) Moeder: Gustina Steufhaas.
- 104) Moeder: Justina Rodriega.
- 105) Moeder: Augustina Steufhaas.
- 106) Moeder: Justina Steufhaas.
- 107) Vier jaar en vier maanden oud.
- 108) Kinderen: Jochem (uit eerste huwelijk) en Gerrit, Geertruida Catharina en Adriaan (uit het tweede huwelijk).
- 109) Op deze datum (begravenis van een kind van Jan Hendrik Schaap) wordt het familiegraf in de Hollandse Kerk als eigendom genoemd van de behuwdmoeder van genoemde Schaap.
- 110) Zie vorige noot.
- 111) Helena Jacobs hertrouwde als wed. van de vader van Geertruida Gerrits met Cornelis Coops, schipper in dienst van de V.O.C.
- 112) Een dochter van hem begr. Batavia (Hollandse Kerk in eigen kelder nr. 23) 27 jan. 1738.
- 113) Zij was op 23 april 1720 (datum testament van haar vader voor nots. J. Freeman) ongeveer acht jaar oud en natuurlijke dochter van Jan Eldertsz.
- 114) Niet genoemd in het testament van zijn vader en stiefmoeder van deze datum.
- 115) Niet genoemd in het testament van zijn vader en stiefmoeder van deze datum.
- 116) Niet genoemd in het testament van haar ouders van deze datum.
- 117) Niet genoemd in het testament van haar ouders van deze datum.
- 118) Zij was toen zwanger. Hun kinderen waren Geertruida Margaretha (ongeveer 2 jaar oud) en Hendrik Michiel (tien maanden oud). Het Vierkant lag in het noordelijk deel van de Westzijde dicht bij de Grote Rivier en de Javaansegracht en bestond uit een gebouwencomplex rond een vierkanten binnenplaats, die via een toegangspoort toegankelijk was. Aanvankelijk was hier het kantoor van de generale ontvangst (de instantie belast met de inning van de inkomende en uitgaande rechten) gevestigd en diende het tot woning van het personeel. Later werden nog allerlei gebouwen (woningen?) tegen het complex aangezet.
- 119) Begraven vanuit haar huis aan de Javaanse Gracht in de kelder van haar vader.
- 120) Op deze datum was zij weduwe.
- 121) Begraven in de kelder van Michiel Steufhaas in de noordoosthoek nr. 23.
- 122) Niet genoemd in het testament van zijn ouders van deze datum.
- 123) Begraven vanuit zijn huis aan de Kaaimansgracht in de kelder van zijn vader nr. 23.
- 124) Moeder onbekend.
- 125) In zijn grafkelder nr. 23.
- 126) Niet genoemd in het testament van zijn ouders van deze datum.
- 127) Vier jaar oud.
- 128) Hun kinderen: Michiel Jacobus en Magteld Geertruida Steufhaas.
- 129) Begraven vanuit zijn huis aan de Chinezengracht in een eigen kelder.
- 130) Begraafdatum van haar zoon Michiel Jacobus Steufhaas.

- 131) Begraven in de kelder van Michiel Jochemsz. Steufhaas nr. 23.
- 132) Begraven vanuit haar huis in de Koestraat.
- 133) Vanuit haar sterfhuis aan de Grote Rivier.
- 134) Niet genoemd in het testament van haar ouders van deze datum.
- 135) Pro deo begraven vanuit het Armhuis.
- 136) Begraven vanuit het huis van zijn moeder aan de Tijgersgracht in een eigen kelder nr. 23.
- 137) Als Michiel Jacobus Steufhaas begraven in de kelder van Michiel en Paulus Steufhaas.
- 138) 14 maanden oud.
- 139) Haar zusters waren Joanna en Elisabeth Steufhaas. Zijn broer is Jacobus Hupkes te Amsterdam.
- 140) 8 dagen oud.
- 141) Circa twee maanden oud.
- 142) Niet genoemd in het testament van zijn zuster Anna Augustina Steufhaas van die datum.
- 143) Niet genoemd in het testament van zijn zuster Anna Augustina Steufhaas van die datum.
- 144) Uit haar huis aan de Konijnengracht.
- 145) Uit zijn huis aan de Konijnengracht.
- 146) Ruim twee maanden oud.
- 147) Ten tijde van zijn eerste huwelijk 20 jaar oud.
- 148) Voor rekening van de weeskamer begraven in een eigen kelder nr. 23.
- 149) Zij als Catharina.
- 150) Begraven uit het sterfhuis aan de Tijgersgracht voor rekening van juffrouw Van der Crap.
- 151) Begraven in eigen kelder nr. 23 voor rekening van haar echtgenoot uit het sterfhuis aan de Tijgersgracht. Zij was overleden als gevolg van de geboorte van haar kind.
- 152) Hij was op 19 sept. 1772 zeven jaar oud.
- 153) Begraven vanuit het tuinhuis (tevens sterfhuis) van oud-adjutant der burgerij Gerrit Jacobus Steufhaas aan de Amanusgracht in de kelder van Michiel en Paulus Steufhaas.
- 154) Begraven voor rekening van de wed. Van der Crap in een eigen kelder nr. 23.
- 155) 5 dagen oud.
- 156) Begraven in een eigen kelder nr. 23. Hij was vijf jaar oud.
- 157) Drie maanden oud.
- 158) Niet genoemd in het testament van zijn vader van deze datum.
- 159) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Grote Roa Malakka voor rekening van zijn echtgenote.
- 160) Zijn broer en zuster: Christiaan Jacobus Steufhaas (12 jaar) en Geertruida Jacomina Steufhaas (18 jaar).
- 161) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Grote Roa Malakka.
- 162) Begraven in eigen kelder nr. 23.
- 163) Begraven vanuit haar sterfhuis aan de Moorse Gracht.
- 164) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Moorse Gracht.
- 165) Omstreeks acht dagen na de geboorte.
- 166) Begraven voor rekening van haar moeder vanuit het sterfhuis aan de Grote Roa Malacca.
- 167) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Kleine Roa Malacca voor rekening van Jeremias Otto Caulier.
- 168) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Grote Roa Malacca.
- 169) Negen maanden oud.
- 170) Als Johannes, zeven maanden oud.
- 171) Begraven vanuit zijn sterfhuis aan de Grote Roa Malacca.
- 172) Zij was een bejaarde dochter.
- 173) Vermeld in het testament van zijn ouders, 12 jaar oud.
- 174) Vermeld in het testament van zijn ouders, 7 jaar oud.
- 175) Vermeld in het testament van zijn ouders, 8 jaar oud.
- 176) Ten tijde van het overlijden van zijn vader 19 jaar oud.
- 177) Ten tijde van het overlijden van zijn vader 16 jaar oud.
- 178) Voor rekening van Moses Abraham Louis uit het sterfhuis aan de Spinhuisgracht.
- 179) Voor rekening van C.W. Anthonijs uit het sterfhuis in de Koestraat.
- 180) Zes maanden oud.
- 181) Ten tijde van het overlijden van zijn vader 13 jaar oud.
- 182) Voor rekening van zijn zoon Moses Abraham Louis.
- 183) Voor rekening van de inlands burger Moses Abraham Louis uit het sterfhuis aan de Antjolsje Vaart (bij de Rode Brug).